

የወንጌል ገጽ

የወንጌሉ ስነ ጽሑፍ አገልግሎት ግብና ዓላማ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረትና ይዘት ያላቸውን ቅዱሳንን የሚመግቡ ከአጫጭር መጣጥፍ እስከ ትልልቅ የማስተማሪያ መርጃዎች በማዘጋጀት ቤተ ክርስቲያንን መደገፍና በዚህም እግዚአብሔርን ማክበር ነው።

ቁጥር ፳፩ - ግንቦት ፪ሺህ ፭ ዓመተ ምሕረት MAY 2013 ezralit@gmail.com

ጤና ይስጥልኝ፤

በዚህ ስርጭት ሦስት አጫጭር መጣጥፎች አቅርቤአለሁ።

እስላምና ክርስትና (ንጽጽራዊ አቀርራቢ) በዶ/ር ሙሐመድ ዓሊ አልኹሊ የተጻፈና ወደ አማርኛ የተተረጎመ መጽሐፍ ቅዱስንና ክርስትናን አጨማልቆ የሚያቀርብ መጽሐፍ ነው። መጽሐፉን ለመገምገምና ምላሽ ለመስጠት እና መጽሐፉን ለማሐስ ብቻ ሳይሆን በትክክል እስላም እና ቁርአን የሚያስተምረውን ምንነት ለመረዳትም እንዲሆን በተከታታይ አቀርቦለሁ።

ዝም ያነቅዛል፤ ቲ. ቢ. ጆሹዋ ማን ነው? በሚል የሰውየውን ማንነት፣ ትምህርቶችን፣ ትንቢቶችን፣ ፈውሶችን ከቃሉ አንጻር እንድናይ የተጻፈ ነው። ይህን ሰው አንዳንዶች እንደ ታላቅ የዘመናችን የእግዚአብሔር ነቢይ ሲያዩት ሌሎች እየተሳካለት ያለ አሳችና አጭበርባሪ እንደሆነ በድፍረት እየገለጡ ይገኛሉ። አንዳንዶች የሚያውቁት ከቴሌቪዥን ስርጭቱና ከኢንተርኔት ብቻ ነው። አንዳንዶች የሚያዩትንና የሚሰሙትን በቃሉ መፈተን የማይችሉ ወይም የማይወድዱ ደግሞ በግድ፤ የለሽነት ወይም በፍርሃትና በይሉኝታ የዝምታ ዝማም ተሸሽበው እየዘለቁ ናቸው። ከየትኞቹ ነን? በዚህ መጣጥፍ የሰውየውን ትምህርቶች በተለይም ትንቢቶችና ልምዶች ከሁለት አቅጣጫ እንመለከታለን። እንዲሁም ከውስጡ የወጡ ሰዎች ምስክርነት ሲሆን ሌላው ዘመን አይሸፈው ቅዱስ ቃል ነው።

Falashas: Are They Hebrew? ባለፈው ስርጭት በአማርኛ ስለ ፈላሻዎች ማንነት የተጻፈው የእንግሊዝኛ ትርጉም ነው። በእንግሊዝኛ እንዳዘጋጀው ከተለያዩ አቅጣጫዎች ስለተጠየቅኩ የጻፍኩት ነው።

መልካም ንባብ።

ዘላለም መንግሥቱ / ዕዝራ ስነ ጽሑፍ፡

ግምገማና ሕፃሴ

ዝም ያነቅዛል

ቲ. ቢ. ጆሹዋ ማን ነው?

© ዕዝራ ስነ ጽሑፍ 2013

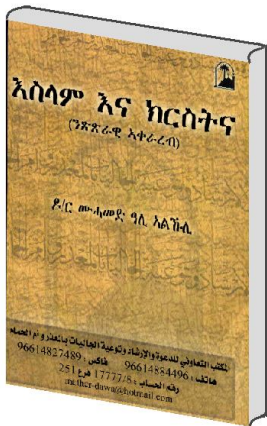
ቃልህ ተገኝቶአል አኔም በልጅዋለሁ፤ አቤቱ የሠራዊት አምላክ ሆይ፤ በእምህ ተጠርቻለሁና ቃልህ ሐሴትና የልብ ደስታ ሆነኝ፤ ኤር. ፲፭፡፲፮

ባለቤትነቱን ሳይወስዱ ማባዛትና ማደል ይፈቀዳል።

እስላም እና ክርስትና (ንጽጽራዊ አቀራረብ)

የመጽሐፍ ሒስና ግምገማ ክፍል አንድ

ደራሲ፡ ዶ/ር ሙሐመድ ዓሊ አልኸሊ

ትርጉም፡ አይታወቅም

አሳታሚ፡ ሐዳ ፕሬስ ሊሚትድ

የገጽ ብዛት፡ 91

የጎትመት ዘመን፡ 1989

መጽሐፍ ቅዱስን ለማንቋሸሽ መስሊሞች የሚጽፉት የሚያስተዛዝቡ ብቻ ሳይሆኑ ጸሐፊዎቹንም የሚያሳፍሩና ሃይማኖታቸውንም የሚገልጡ ነገሮች አሉ። በአንድ ወገን ሃይማኖቱ አይሁድና ክርስቲያኖችን 'የመጽሐፍ ሰዎች' ብሎ በመጥራት ሰዎቹንም መጽሐፋቸውንም የሚያከብር ሲመስል በሌላ ጎኑ ደግሞ በሰዎቹም በመጽሐፋቸውም ላይ የሚሰለው ስዕል አስጠያፊ ነው።

ይህን ሒስና ግምገማ በአንድ አጭር መጣጥፍ መጨረስ ሲቻል ከአንድ በላይ በሆኑ መጣጥፎች በተከታታይ ለመጻፍ የፈለግኩት ለሚነሡት ተመሳሳይነት ላላቸው ነገር ግን መሠረተበት ለሆኑ መከራከሪያዎች ምላሽ ለመስጠትና ክርስቲያኖች በእነርሱ ስላሉ ተስፋ ለሚጠይቁአቸው መልስ ለመስጠት የተዘጋጁ እንዲሆኑ ለማድረግና ለማስተማር መስሊሞች ደግሞ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ትክክለኛ ግንዛቤ ይኖራቸው ዘንድ ተስፋ በማድረግና በጸሎት ነው።

ስለ ኢስላም ትክክለኛውን መልክ ማግኘት የምንችለው ከሌላ ከምንም ሳይሆን ከራሱ ከቁርአን ነው። መስሊሞችን በወንጌል ለመድረስ ወይም ለጥያቄዎቻቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምላሽ ለመስጠት ቁርአንን እና ከተቻለ ተጓዳኝ የሆኑትን የሐዲስ ጽሑፎች ማንበብ አስፈላጊ ነው። በዚህና ቀጣይ መጣጥፎች ስለ ቁርአንና የሐዲስ ጽሑፎች ረጂ ምንጮችንም አመለካከታለሁ።

በዚህ እስላም እና ክርስትና (ንጽጽራዊ አቀራረብ) በተሰኘ መጽሐፍ የጸሐፊው ምሑርነት የተማሩት መስሊሞች እንዴት ክርስትናንና መጽሐፍ ቅዱስን እንደሚመለከቱት ስለሚያሳይ ናሙና መጽሐፍ ሊሆን ይችላል ብዬ እገምታለሁ። መጽሐፉ የምርምርና ሌሎችን የመጥቀስ፣ ዋቢዎችን የማማከርና የምንጭ ጥናት የማድረግ መከራም ሆነ አዝማሚያ አይታይበትም። ደራሲው በራሱ ተማምኖ ስለሚያውቀው ነገር የሰማውን ብቻ የጻፈ ይመስላልና ክርስቲያኖቹም ሆኑ እስላማዊ ምንጮችን አይጠቅሱም። ስለዚህ የጅምላ ርቶች በመተኮስ የማስበርገግ አዝማሚያ ይታይበታል። ይህ መጽሐፍ አንድ ደራሲ ጥንቃቄና በቂ ጊዜ ወስዶ መጻሕፍትን አገላብጠና መርምሮ የጻፈው ሳይሆን ለአንድ የክፍል ተማሪዎች ወይም የጉባኤ አድማጮች የተናገረው ንግግር ወደ ክርስቲያኖች እንዲያነጣጥር ተደርጎ ወደ ጽሑፍ የተመለሰና የታተመ ይመስላል። ስለዚህ ዝግጅቱ ለንግግሩ ወይም ለስብከቱ ብቻ የተዘጋጀበት እንጂ ከዚያ ያለፈ አይመስልም።

የመጽሐፍ ቅዱስ 50 ሺህ ስሕተቶች!

ይህንን መጽሐፍ ብዙ መጽሐፎችን ከማንበብ በፊት በመጀመሪያ እንደማድረግ በችኮላ ስሮጥበት እንዳነበ ያነሳሱኝን ጥቂት ነጥቦች አየሁ። አንዱና ትልቁ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ 50ሺህ ስሕተቶች መኖራቸውን በድፍረት የሚናገረው ክፍል ነው። ዶ/ር ሙሐመድ ዓሊ አልኸሊ በዚህ መጽሐፉ ውስጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ 50ሺህ ስሕተቶች ስለ መኖራቸው ሲያትት፡ "ክርስቲያን ምሑራን መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከ30,000 እስከ 50,000 የሚደርሱ በጣም ብዙ ስሕተቶች እንዳሉት አምነው ይቀበላሉ" ብሎአል።¹ እዚህ ላይ በትዝብትም ቢሆን መስተዋል ያለባቸው ነገሮች አሉ። ሰውየው ዶክተር ነው፤ የምንም ነገር ዶክተር ቢሆን ይህ ማዕረግ የመማሩ ምልክት ነው፤ የክብር ሽልማት ካልሆነ በቀር። የተማረ ሰው ከ30ሺህ እስከ 50ሺህ የሚባል አንዝ ሲጠቀም ይደንቃል። በነሲብ የተወሰደ ቁጥር መሆኑን የ20,000 ልዩነት ማቀፉ ይገልጠዋል። 40ሺህ ገመቶ 12 አላለም። ከ30-50ሺህ!

ሌላው ይህን ያህል ስሕተት እንዳሉበት የሚያምኑና የሚቀበሉት ክርስቲያን ምሑራን መሆናቸው ነው። ታዲያ መጽሐፋቸው 5 አፍል ስሕተቶች አለበት እያሉም "ክርስቲያን ናቸው" ነው የሚለን? ምኑን ክርስቲያን ሆኑት? "መጽሐፉን ከነስሕተቱ አምነው ይቀበሉታል" ነው የሚለን? ወይስ ስሕተቶቹን ቆጥረው እስኪጨርሱ ክርስቲያን ሆነው ሲጨርሱ ስለሙ ማለቱ ነው? በደፈናው 'ክርስቲያን ምሑራን' ይበል እንጂ ምንጩን በመጥቀስ፤ ማን ክርስቲያን ምሑር ይህንን እንዳለና እንዳመነ መጻፍ ነበረበት። ይህ ሰው ይህንን ሲጽፍ ወደ ሲሉ የሰማውን በመደግም በየዋሃነት ተሳስቶ ነው ወይም ሆን ብሎ ፈጥሮ በመዋሸት ነው። በግልጽ እንደሚታወቀው ይህ የተፈጠረ ቅጥፈት ነው። በስንፍና የተደገመም ሆነ ለማሳት የተፈጠረ ቢሆን ሁለቱም ወንጀል ነው።

ደህና! ይባልና 50ሺህ ስሕተቶች አሉ ቢባል፤ ይህ ሁሉ ስሕተት ግን ከምን ውስጥ ነው የወጣው? ከመጽሐፍ ቅዱስ ነው? ይህ እኮ ከበግ ግልገል ውስጥ አውራሪስ እንደሚውጣት ነው! እንዴት ተባዝቶ ነው 50ሺህ የሆነው? በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብሉይ 929፣ በአዲስ 260 በጠቅላላ 1,189 ምዕራፎች ሲኖሩ የጥቅሶቹ ቁጥር ብሉይ 23, 145 አዲስ 7, 958 በጠቅላላ 31, 103 ነው። ይህ ማለት እንግዲህ እያንዳንዱ ጥቅስ ውስጥ አንድ ስሕተት ኖሮ ወደ 19ሺህ በሚያህሉት ጥቅሶች ውስጥ ደግሞ በእያንዳንዳቸው ሁለት ሁለት ስሕተት አለ ማለት ነው። ይህ ስሕተት እነርሱ ለቁርዓን ማጠንከሪያ፣ ማለት፣ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ቁርዓን ይናገራል፤ ስለ ሙሐመድም ይናገራል ብለው በድፍረት የሚወስዱአቸውንና የሚጠቅሱአቸውን ጥቅሶችም የሚጨምሩ ናቸው። ለምሳሌ፡ ጌታ ስለ መንፈስ ቅዱስ (ስለ አጽናኙ) የተናገረው ስለ ሙሐመድ የተናገረው ትንቢት ነው ይላሉ። እና ይህ ከ50ሺህ ስሕተቶች ውስጥ ያልተነከረ መሆኑን እንዴት አውቀው ነው የሚጠቅሱት? እንዴትና በምን ሳሙና አጥበውና አንጽተው ነው ይህንና ይህን የመሰሉትን የሚጠቅሱአቸው? ወይስ ሊበሉ የከጀሏትን አምራ ጅግራ ይሏታል እንደሚባለው ነው? ለነገሩ ሊጠቅሱ የፈለጉትን አንቀጽ ያልተበላሸ ነው ለማለት ከጥቂቶቹ በቀር መጽሐፍ ቅዱስን በሙሉ የተበላሸ የሚያስመስሉበት ልማድ አላቸው።

የአርጂናሌዎች መጥፋት!

ደራሲው በመጀመሪያው ምዕራፍ አራቱን ወንጌላት በመደዳው የተሳሳቱ አድርጎ ይፈርጃቸዋል። ስለ ማቴዎስ እንዲህ በማለት ወደ ሌሎቹ ወንጌሎች ይተላለፋል (ገጽ 1)፤

¹ ገጽ 5 እና 20።

3

ማረጋገጥ ይቻላል።² አሁን የሚነበበው መጽሐፍ ቅዱስ በሙሉ መደብ ዘመን ወይም ከዚያ በፊት ከነበረው ጋር ተመሳሳይ ስለመሆኑ የሚያረጋግጡ መቶ ወይ አምስት መቶ አይደለም፤ ሃያ አምስት ሺህ ሲደመር ማስረጃዎች አሉ።

በተለይ በጣም ግልጽና ታዋቂ የሆኑ ሦስት ጥራዞችን በአስረጅነት ምጥቅስ ይቻላል። እነዚህ ጥራዞች Codex Alexandrinus፣ Codex Sinaiticus፣ እና Codex Vaticanus የተባሉት ናቸው። እነዚህ የመጀመርያው በ5ኛው መቶ ሁለቱ ደግሞ በ4ኛው መቶ የተጻፉ በብሪቲሽ እና በቫቲካን ቤተ መጻሕፍት የሚገኙ ድንቅ ሰንዶች ናቸው። ይህ የሚያረጋግጠው በሙሐመድ ዘመን የነበረውና እርሱ የመጽሐፉ ሰዎች ብሎ የጠራቸው አይሁድና ክርስቲያኖች ያኔና እንዲሁም ከእርሱ 200 ዓመታት ቀደም ሲልም ይጠቀሙበት የነበረው መጽሐፍ ቅዱስ ከዛሬው ምንም ልዩነት የሌለው መሆኑን ነው። እነዚህ ብቻ ሳይሆኑ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትም ያልተለወጡ መሆናቸውን የሚያሳዩ የሰብዓ ሊቃናት ትርጉም (Septuagint) እና ባለፈው ምዕት ዓመት አጋማሽ መሬት ባሕር አጠገብ ከሚገኝ ዋሻ የተገኙት The Dead Sea Scrolls፣ በ4ኛው መቶ ወደ ሮማይስጥ የተተረጎመው የላቲን መጽሐፍ ቅዱስ፣ የዕብራይስጥ መዞራውያን ትርጉም (The Hebrew Massoretic Text)፣ እነዚህ በሙሉ ድርብርብ ምስክሮች ናቸው። በጤናማ አእምሮ ማንም ሰው መጽሐፍ ቅዱስ ወይም አዲስ ኪዳን ከሙሐመድ ዘመን በኋላ ተለወጠ ብሎ ለመናገር አይደረግም።

ተሳሳተ ተለወጠ ከተባለ ይህ መጽሐፍ ትልቅ ክስ ወይም ትልቅ ሐሰት ነው። ክስ ከሆነ ምስክር ያስፈልገዋል። ሐሰት ከሆነም ሐሰት መሆኑን የሚያስረዳ እውነት የሆነ ማስረጃ ያስፈልገዋል። የቀደመው መጽሐፍ ቅዱስ አሁን ካለው የተለየ ነው ከተባለ ግምት ብቻ መሆን የለበትም። ለመሳሳቱ መረጃ መቅረብ አለበት። ወይም ዋናው ነው የሚሉትን አቅርቦ፡ “ይኸው ዋናው ይህን ይላል፤ የእናንተ ከዘመናት በኋላ የመጣው ወይም ጳውሎስ የበረዘው ይህን ይላል” ብለው የሚነጻጸርበትን ማቅረብ ይጠበቃል። ያለዚያ ግምታዊና ነገሳዊ ሥራ አይሆንም? ይሆናል።

በሱሪቱ ዩኑስ ቁጥር 94-95 የተጻፈው በዚያን ጊዜ በአጃቸው የነበረውን ወይም አይሁድና ክርስቲያኖች ያነብቡ የነበረውን መጽሐፍ የጥርጣሬያቸው ማስወገጃ መሆኑን የማናገር መጽሐፍ መሆኑን ነው።

10:94 ወደ አንተም ካወረድኩ በመጠራጠር ውስጥ ብትኾን እነዚያን ከአንተ በፊት መጽሐፉን የሚያስቡትን ጠይቅ፤ እውነቱ ከጌታህ ዘንድ በአርግጥ መጥቶልሃል፤ ከተጠራጣሪዎቹም አትኾን። 95 ከእነዚያም የአላህን አንቀጾች ከአስተባባሉት አትኾን፤ ከከሳሪዎቹ ትሆናለህና።

ሌላ ለመጨመር

5፥47 የኢንጅልም ባለቤቶች በውስጡ አላህ ባወረደው ሕግ ይፋረዱ፤ አላህም ባወረደው የማይፈርድ ሰው፤ እነዚያ ከመጠኞች እነርሱ ናቸው።

5:68 አለንተ የመጽሐፉ ባለቤቶች ሆይ! ተወራትንና ኢንጅልን፤ ከኢትዮጵያ ወደኛን የተወረደው አስከምታቸው (አስከምታቸው) ድረስ በምንም ላይ አይደለችም በላቸው፤ ከኢትዮጵያ ወደ አንተ የተወረደው ቁርካን ከነሱ ብዙዎቹን ትዕቢትንና ክስዶችን በእርግጥ ይጨምርባቸዋል፤ በከሐዲያን ሕዝቦችም ላይ አትዘን።

6፡114 እርሱ ያመጽሐፉን የተብራራ ኾኖ ወደአናንተ ያወረደ ሲኾን «ከአለህ ሌላ ዳኛን አረጋጋለሁን» (በላቸው)። እነዚያም መጽሐፍን የሰጠናቸው እርሱ ከጌታህ ዘንድ በእውነት የተወረደ መኾኑን ያውቃሉ። ከተጠራጣሪዎቹም አትኹን።

የኢንጅሎ ባለቤቶች ክርስቲያኖች ናቸው፤ በወንጌሉ ውስጥ በተጻፈው መፍረድ ይችላሉም ይጠበቅባቸዋልም ማለት ነው። ደግሞም ኢንጅሎ ያልተሳሳተ መሆኑን እነዚህ አባባሎች ይመሰክራሉ። እነዚህ ከላይ

የተጠቀሱት አናቅጽ የሚያሳዩት በዚያን ጊዜ የነበረውን መጽሐፍ ቅዱስ መጥቀሱ ተቀብሎት እንደነበር ነው። የአይሁድ እና የክርስቲያኖች መጻሕፍትን ተቀባይነት ከሚጠቅሱት ሱራዎች (የቁርአን ምዕራፎች) መካከል ለናሙና ጥቂት እነሆ፡ 2:40-42 እና 285፤ 3:3-4፤71:93፤ 4:47 እና 136፤ 5:47-49፤ 6:91፤ 6፡ 114-115፤ 10:37፤ 10:94፤ 18:27፤ 21:7፤ 29:46፤ 35:31፤ 46:12። እነዚህ ሁሉ አንቀጾች በመጥቀሱ ዘመን የነበረው የአይሁድ እና የክርስቲያኖች መጻሕፍት ትክክል መሆናቸውን ያወሳሉ እንጂ ከቶም መሳሳታቸውን፣ መጥፋታቸውን፣ መለወጣቸውን አይናገሩም። እንዲያውም ቃላቶቹ የማይለወጡ መሆናቸውን መስክሮአል፤

18፥27 ከጌታህም መጽሐፍ ወደ አንተ የተወረደውን አንብብ፤ ለቃላቶቹ ለዋጭ የላቸውም፤ ከርሱም በቀር መጠጊያን በፍጹም አታገኝም።

ያኔ እርሱ የተቀበለው ከነበረ አሁን ለምን አይቀበሉትም? የዚህ አጭር መልስ ከተቀበሉ ከሁለቱ አንዱ ብቻ ትክክል መሆኑ የሚታይ ስለሆነና ያንን መገድደር የሚችል ማረጋገጫ ባለመኖሩ ነው። ከዚያ ወዲህ ተለወጠ ወይም ተበረዘ እንዳይባል ከላይ እንዳልኩት ያኔ የነበረው አዲስ ኪዳን ከአሁኑ ጋር ፍጹም አንድ መሆኑን የሚያረጋግጡ ከ25 ሺህ በላይ የጽሑፍ ቁራጮች ብቻ ሳይሆኑ በሙሉ ይዘት የተደነሱ መጽሐፎችም አሉ። ለማስተያየት የሚወድ በቀላሉ ሊያስተያይ እስከሚችል ድረስም የሚነበሱ ጽሑፋቸውና የሚታይ ፎቶአቸው በኢንተርኔት ይገኛል። አላይ በተጠቀሱት ቤተ መጻሕፍትም ይገኛሉ።

ሙስሊሞች መጽሐፍ ቅዱስ ተለውጦአል የሚል መከራከሪያ የሚያቀርቡት ከልብ አምነውበት ወይም ጠንካራ ማስረጃ አቅርበውበት ሳይሆን ቁርአን የአላህ ቃል መሆኑን የሚያስረዱበት ሌላ ማስረጃ ስለሌላቸውና ስለማይኖራቸው ነው። ይህ ታሪካቸውንም የማያውቁ ሙስሊሞችንም ሊያስገርም የሚችል ቢሆንም ሙሐመድ ብቻ ሳይሆን ከእርሱ በኋላ የነበሩ ተከታዮቹም መጽሐፉን ተሳሳተ አላሉም። በታሪክ ለመጀመሪያ ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስን አንቃሸሸ ያጣጣለ ሙስሊም ኢብን ካዚም የተባለ ሰው ነው፤ ይህም በ1064 ዓ. ም.፥ ማለትም፥ ሙሐመድ ከሞተ ከ400 ዓመታት በኋላ ቆይቶ ነው። ኢብን ካዚም ይህን ያደረገው የቁርአንን እና የመጽሐፍ ቅዱስን ልዩነቶችና ቅራኔዎች ካስተዋለ በኋላ ነው። ይህ ሰው ሙስሊምና የቁርአን ተከታይ በመሆኑ ቁርአንን ይቀበለዋል፤ ስለዚህ ቁርአን ሊሳሳት አይችልም ብሎ ያምናል፤ ሙሐመድ ደግሞ የአይሁድንና የክርስቲያኖችን መጽሐፎች እንድናከብር አዝዘናል ብሎ ተቀብሎአል፤ ታዲያ ይህ ልዩነት የመጣው ከዚያ በኋላ ያሉት አርስቲያኖች በርዘውት ነው ከሚል ድምዳሜ ይደርሳል። ስለዚህ ከክርስቲያኖች የተወረደላቸው ኢንጂል በጣም ጥቂት እውነቶች ብቻ ሲቀሩ የቀሩት ጠናቀውባቸዋል ብሎ ማስተማር ጀመረ፤ ይህን ሲያደርግ ግን ቁርአንን ለመጠበቅ ብቻ ሲና ከግል እምነቱ የተነሣ እንጂ ምንም ታሪካዊና ተጨባጭ ማስረጃ ለማግኘት ሳይሞክር ነው።³

ሲታሰብ ያኔ የነበረው መጽሐፍ የተባለሽ ኖሮ ቢሆን "መጽሐፉን የሚያነቡትን ጠይቅ" ብሎ ያንን የተባለሽ ሰነድ እንዲጠይቁ አይነግረውም። የአይሁድና የክርስቲያኖች መጽሐፍ ከተባለሽ ይህንን መባላት አላህ አያውቀውም ነበር ማለት ነው? ከተበረዘ የትኛው ምን ይል የነበረው ተደላዘፍ ምን ተብሎ ተለወጠ ወይም ተበረዘ? ቢባል

2 ጥቂቶቹን ጥንታውያን ጽሑፎችና የአዲስ ኪዳን ቁራጮች ለማጥፋት ለመሰላለ፡
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_New_Testament_papyri የተዘረዘሩትን
 መመልከት ይቻላል።

³ <http://www.bible.ca/islam/islam-bible-not-corrupted-early-muslims.htm>

5

FALASHAS

Are they Hebrew ?

፪፻፲፭

Two years ago I heard a speaker in San Jose, California preaching how we Ethiopians are accursed and in dire need of repentance because we cursed Abraham by persecuting his seed, the Falashas, the so called Ethiopian Jews.

As I heard him a couple of questions arose in me. The first is that while the preacher himself is typical Ethiopian, how is that he pointing at the audience and talking to us in the second person plural. Later, I learned that the preacher is one of the Falasha who call themselves Beta Israel (House of Israel). Tied in with this is the question: Who really are the Falashas? What is the understanding of the average Christian concerning this people group? The other question I pondered as the preacher was hammering us was how born again Christians would be victims of national social injustices of generations past and targets of the curse of those cursing Abraham. Another related question is what the understanding of the average Christian is concerning a curse.

I did not understand why the preacher was called both a pastor and a rabbi. He seemed to unsteadily wobble between his Christian faith and a 'Jewish' allegiance he claims to have. The mix made the sermon quite syncretistic as he poured the imprecation on the believers in the congregation. The teaching of the New Testament that there is no condemnation on those who are in Christ Jesus was tampered with a less than genuine approach. He accused the hearers categorically

as persecutors of innocent Jews.

Equally responsible are the congregants in submitting to the allegation. Ironically, the gullibility of Christians these days is incredible. Almost all humbled and prostrated themselves seeking God's forgiveness. A humble spirit and a broken heart are godly qualities. However, a spirit humbled by the Holy Spirit and a heart broken by human hands are totally different things.

This short article aims at discussing the two questions of what a curse is and who the Falasha are.

Curse?

In the early 1990s, following the downfall of the Derg regime and the religious freedom, a group composed of Jews and Christians toured churches in Addis Ababa for a month. The tour was a call of repentance to Ethiopians on account of cursing Abraham by persecuting the Falasha. Prayer and fasting sessions were also were held. According to Gen. 12:3, accursed are those that curse Abraham. The leaders of the group underscored the Falashim are the seed of Abraham and oppressing them is tantamount to cursing Abraham. They were not ready to admit, however, that they could be accused of persecuting others be them Ishmaelites, Edomites, Arabs, or Palestinians.

There are many aberrant teachings within the church concerning curses. They range from fear of evil invocations aimed at individuals to covering a whole nation and/or generation under a blanket of generational bondage. Years ago I heard a pastor saying that we the children of Cush were accursed. I later realized that there are not a few who share this reprehensible sentiment and bow their shoulders to bear the ignoble psychological burden. When countless Africans were sold into slavery some preachers, steeped in racist, supremacist, and avaricious mindset tried to prove from biblical sources that the black race was, infact, a race cursed by Noah. Had they checked the Scriptures thoroughly, they could have easily recognized that it wasn't Cush that was cursed and that color of the skin has nothing to do with slavery or curse. The Mormon religion explicitly teaches that blackness and curse are related: 2Nephi 5:21; Alma

3:6-9; Mormon 5:15; Pearl of Great Price / Moses 7:8-22. Color of skin is not the subject here; but the sub-topic of curse led me think along that line.

The emergent teaching of generational curse is no longer a new teaching and is heard from even some of our respected preachers. This 'generational curse' could be personal, familial, or even ethnical and social. A curse, as a general term, is an appeal to some supernatural power to inflict evil or severe punishment on someone or some group. It is also a punishment for sins committed. As such, it could come to pass as a form of penalty on the criminal. The imminent questions are: how could we, as born again believers, be recipients of a curse on account of the Falashas for unclassified cruelty committed by past kings and rulers? Who is the one cursing? Who is absorbing the curse? Why?

Isn't a Christian a new creation whe he or she is born again? Aren't we in Him covered and protected from the evil one? If as believers in Christ, we do not understand our new creation, new identity and our previlaged new position, our Christian growth would be stunted. If we do not realize that we are, indeed, free from all condemnation, we would continue to be spiritually fettered and psychologically imprisoned. Living in the bondage of the fear of curses is devaluating the work of Christ on the cross.

I have shared this issue of curse in detail in a previous article (Ezra #12). It is not redundant to stress the fact that when we became Christians through a personal relationship with Jesus Christ, we are set free forever. We are gratefully and gloriously free. If we do not tap into this divine right, we continue to live in fear and under harassment. In our (Ethiopian) culture a curse is an invocation, ritual conjuration, calling up on a spirit or the devil, sorcerers, diviners, or even making a vow to the *tabotat* (the arks of the Orthodox churches) to bring an infliction on another person. It is a satanic incantation. As a result and due to the works of the evil one many instances of adversities ranging from financial losses to physical attacks to marital break up happen to the ones involved. But as Christians, we are not only involved in such wrongdoings; we are eternally covered in the blood of the lamb never to be victims of the the attacks of Satan. Not actualizing this would lead us to

live as miserable Christians.

Yes, in Adam all are cursed; but in Christ His grace has made us righteous (Rom. 5:15-21). Thus, all who are not in Christ are under the curse. In the New Testament terms curse is tied with the law of the Old Covenant and those who do not keep it. Gal. 3:13 clearly states that we are redeemed from it through Christ: *Christ hath redeemed us from the curse of the law, being made a curse for us: for it is written, Cursed is every one that hangeth on a tree.*

When we become Christians through a personal relationship with Christ, we confess past evil deeds and amend for wrongdoings accordingly. Where individuals or peoples are wronged, apologies are due. Whether the damages are financial, physical, emotional, spiritual, or otherwise appropriate measures are to be taken with no cover-ups. If past sins and demeanours demand penalty and requital, be it so. The late Charles Colson of Prison Fellowship Ministries, after being born again following the Water Gate Scandal, he had to confess transgressions he wasn't accused yet. He did the confession just because he was born again and responding to the Spirit of God at the prompt of Christian friends. He was further penalized for those.

Being a Christian is becoming God's child and being received as God's beloved through receiving the Christ, the One who took all our penalties. It is not a hiding place from punishments of past evil deeds; but coming to the One who has dealt with all our past transgressions and present and future sins. While confession is an important awareness of who we were in the past, it is more important to know that Satan has no authority on us after that crucial step of personal relationship. Our confessions are ours.

Once when I was speaking about this issue a certain Christian argued my citing Dan. 9 and saying that as Daniel confessed his peoples sins, we can also confess the sins of our people. It is important to notice a couple of differences. Daniel noticed an arrival of a time of the visitation of his people as prophesied by Jeremiah. That was a time of personal as well as national renewal. Daniel was also in a position to pray for his people. He was among the royal family for he was *of the king's seed, and of the princes* (Dan. 1:3). When there were no kings

or priests to represent at such a significant juncture in their history, Daniel took an honourable action. For Ethiopian Christians to confess the atrocities of Emperor Zera Yaqob of Emperor Yishaq is something unwarranted. We shouldn't also be psychologically imprisoned for being accursed or being the remunerators of those kings inhumane actions done to the Falashas. Let me go, now, back to the Falashas origins.

Who came? The people or the religion? And When?

It is true that there was a people group (or rather a religious group) called Falashas have lived in Ethiopia. Who are they? When did they come? And how? The answers to these questions are obscured by traditions. Historians focusing of objective evidences stress on when and how the faith came to Ethiopia rather than when and how the people came. My focus is this same enquiry.

Eventhough their answers are foggy with thick traditions, those who assert the advent of the people rather than the faith have these as main sources.

1. During their sojourn in Egypt and at the dawn of the exodus a number of the Jews came to settle in the upper Nile to the south of Egypt and at later years they trickled into the highlands of Ethiopia.
2. During the three main Jewish diaspora (Assyrian, Babylonian, and Roman) those who were expelled came and settled in Ethiopia as they did all over the world.
3. Due to various interactions, political and social impetus, and especially commercial deals many crossed the Red Sea and settled in the highlands of Ethiopia.
4. The chronicles if the Kibre Negest. This is by far the most quoted popular source.

Kibre Negest

The biblical story of King Solomon and queen of Sheba has an Ethiopian extension found nowhere else. The story of this national saga is that queen of Sheba visited

King Solomon and returned to her country not only accepting the Judaic faith, but also impregnated by the king. Afterwards, their son Menelik I, when he came of age, went to visit his father in Jerusalem. When he returned he not only was accompanied by 12 thousand Jewish firstborns and led by Michael the archangel, he also plundered the Temple and secretly carried the Ark of the Covenant off to his land. Thus Ethiopia embraced the Jewish faith early in the dawn of its history. Considered closely however, the source of this addition has a telltale as to when the times of its origins and what the intentions of its creation are.

This document Kibre Negest (variably spelled as Kebra Nagast) is the main traditional source for the information on the presence of the Falashas in Ethiopia. When the backgrounds of the documents are studied closely, it is clear that it was written/translated to veer the dynasty from the ruling Zagwe to the so-called Solomonid in the late 13th century. The fact that it was written/found in Egypt and translated Arabic into Ge'ez while the chronicles are purely Ethiopian, places the entire work under scrutiny. The same logic applies to the Te'amire Maryam which, allegedly originated in Egypt, and to a very great extent, discusses Mary's and Jesus' miracles in Ethiopia.

Even if we take what the Kibre Negest states as fact, we would have to face flagrant conflicts:

The first is that as Queen of Sheba and her son Menelik became followers of the Jewish faith, this faith must have been found and expressed in all echelons and niches of the country. Judaism is also expected to be the national religion. Since 12 thousand plus came into the nation, this could obviously alter the demographics, the culture, and script of the country. The truth, however, is the opposite. Until the later introduction of Christianity in the 4th century the deities of the people were the heavens, the earth, the sea and the serpent. The God of Israel was never known. Such was true even during the renowned Axumite civilization. Archeological artefacts such as coins and stelae attest the same. No archeological evidence found ever pointed to Hebraic language and religion as seen in the Bible. If the kings were Solomonid and from the 'tribe of Judah' there should have been rich and amplified Jewish presence in

the history of the land. However, when there is no Solomonic evidence for the over two thousand years between 900 BC and 1270 AD, that is a conflict.

The second conflict concerns a biblical one. It is conflict between the Kibre Negest and biblical accounts. One chronological sub point here is that according to 1Kings 6:37-38 the Temple was started and completed between Solomon's 4th and 11th regnal years. According to 1Kings 7 and 2Chronicles 8 his own palace and the palace he had built for Oharaoh's daughter were completed in 13 more years. Now, the queen of Sheba went to visit Solomon some time after all these construction projects were completed which supposes that Solomon was reigning already for about 20 years. The queen of Sheba had seen and marvelled both the palace and the Temple. 1Chr. 9 is where the story is recorded and the story of the constructions precedes this.

If we take the fact that she went to visit Solomon on his 20th year of reign and returned (after six months stay) bearing Solomon's son and gave birth to Menelik on the 21st year of the reign, by the time Menelik visited his father, the king would have been on the throne for more than 43 years. According to Kibre Negest Menelik was still perfecting his hunting and horse racing skills at 22 (KN 32:10). The glaring conflict is that Solomon reigned only forty years. Further, if Menelik had stayed there 3 more years and bade farewell to the monarch, Solomon was still on the throne 46 years and counting!

Kibre Negest also narrates (in 37:6) that Menelik was Solomon's firstborn that was born in the 7th year of his reign. This brings the queen's visit right in the middle of the Temple construction and could not have visited the house he constructed. This also cannot be true. 1Kings 11:42 tells us that Solomon reigned over all Israel for forty years. 1Kings 14:21 also makes it clear that Rehoboam, Solomon's son was forty and one years when he began to reign following Solomon's death. Obviously, he was born even before Solomon was on the throne. The writers of Kibre Negest trying to make an appealing story, made a blunder here.

A third (and never the last) conflict is that after a mere four decades, during the reign of Asa an Ethiopian king by the name of Zerah went out to conquer Judah. He did not succeed. The point is not that he was unsuccessful; it

is how, in just 40 years, the two nations had become belligerents. If Menelik was alive, he would have been about 60 years old. If not, this Zerah, unless he is a foreigner Kushite, must have been his descendant or a son. This, in effect, ended the honeymoon period of the newlywed nations. In fact, Zerah's invasion is an indicator that Kibre Negest is purely a later creation for a specific purpose pertinent to the period of its composition. That purpose was the usurpation of the throne and legitimization of the so-called Solomonid dynasty. If we actually take the account of Kibre Negest at face value, these people cannot be Falasha with relegated ranks. According to the book, they were of the ruling and priestly party. Even the emperors proudly wave the title: 'of the line of the tribe of Judah.' It is, therefore, prudent to ask as to when the Jewish faith, rather than the Falasha people, came to Ethiopia.

When did Judaism come?

While the fact that the Judaic faith, and not the people, is resident in the nation is evident from its history, it is not easy to pinpoint the era the Jewish faith came to Ethiopia. One or more of the Jewish dispersions could be plausible candidates. Apparently, as in any peaceful religious expansion through the ages, there is proselytization on the Jews' part even though Judaism is not mainly a missionary religion. There are biblical historical instances where large groups of individual souls came to accept or be accepted in the Jewish faith. Ruth the Moabitess is an example of an individual who threw her lot with the people and God of Naomi.

A typical case of mass conversion could be Esther 8:17. After the table was turned over against the enemies of the Jews following Haman's execution and Mordecai's promotion, *many of the people of the land became Jews; for the fear of the Jews fell upon them.* It is written that the kingdom of Ahasuerus extended as far west as Ethiopia. It shouldn't be a surprise if a number of Ethiopians at that juncture 'became Jews' for fear of the new edict.

It is also possible the faith reached from the Middle East to the highlands of Ethiopia. At some points the Ethiopian kings ruled both sides of the Red Sea. When

there is free movement of peoples across the sea, religious interactions also flourish.

Another not farfetched possibility is that the faith could have been an off-shoot of the Ethiopian Christianity. The traditional Ethiopian Orthodox Christianity is, in an eccentric way, very akin to the Judaic practices. Some take this as a sign and a result of Jewish presence in the country. Conversely, the strong influence of Old Testament rituals and Jewish customs ranging from foods to clothing, Sabbath to the Ark of the Covenant, could easily splinter a group into a Hebraic allegiance. As the EOC seems an extension of the OT Temple worship, the Falasha faith could as well be an extension of the EOC including its liturgical language of Geez.

In the annals of Ethiopian history, virtually nothing is mentioned about the Falashas both before and after the introduction of Christianity until the composition of the Kibre Negest in the late 13th century. Even then, the people were not mentioned as an ethnic group. Not one of the ample archeological evidences of the Axumite era gathered in the northern parts of Ethiopia point to a Jewish heritage.

A 9th century traveller by the name Eldad Ha Dani (Eldad the Danite or of the tribe of Dan) had recorded in his travel journals that he came across people of Jewish descent along the Nile river. Because he also mentioned that these fought against Ethiopian kings, some take these as the Falasha of Ethiopia. He said these are people of the tribe of Dan. If we take his accounts as true, then these were, definitely, not the Falashas for they were particularly from one tribe. Scholars, including Jewish scholars, conclude that Eldad hypothesized when wrote about the Jews along the Nile.⁶ This might have, in a way, contributed the later romancing of the story of Prester John (a valiant priest king of Africa or India). In light of imminent operations of the crusaders to free the Holy Land from the grips of Muslims, the notion of an ally in a form of a priest king or an accidentally found Jewish people is a very appealing one.

Falasha or Falasi? (immigrant or locally displaced)?

After the 13th century there are mentions of the Falasha in the chronicles of the Ethiopian kings. Historians agree that the Zagwe dynasty preceding the so-called Solomonid is of Agaw origin and not Falashid or Jewish. Linguists agree that the name itself, Zagwe, Ze Agewe (of or belonging to Agaw) refers to its origin. The barbaric invasions against church enclaves are part of the summary invasions and not Jewish attacks on the Christian church. There was no trace of Jewish religious, cultural, academic, or literary revival that followed the conquest. In fact, the Zagwe dynasty, noted for the constructions of the famous rock-hewn churches of Lasta, has nothing to do with Judaism. By this time Ethiopia had lost not only all the territories beyond the Red Sea, it had also lost its naval power and ports with related income to the hands of Islamic expansionism. For the same reasons pilgrimage to Jerusalem was rendered impossible and the Roha churches were made for an alternative option.

Following the dynastic handover in the 13th century, the kings had tried to consolidate political power through religious means, too. The church not only remained an ally to the new royal line, it secured a third of the nation's income and tax free status. Series of skirmishes were followed by invasions of expansion and coercive conversions. Those who do not embrace the religion of the state and stay heathen were denied the right to own land. Over a century later emperor Yisehaq (reigned 1413-30) proclaimed a strategic edict that whoever comes under his rule 'should convert to the Christian faith and be baptized to claim the land of his father. Otherwise let him be a Falasi.'⁷ Falasi is one who is dispossessed and displaced. It seems the term Falasha, not as an immigrant but as one displaced because of not embracing the state religion, was commonly used afterwards.

⁶ *Jewish Quarterly Review*, Vol. 17. 1926-27

⁷ Tadesse Tamrat pp. 200-201

What the beholder can tell

As mentioned above, there was no trace of archeological findings of Hebrew literature and language in Ethiopia including the regions the Falashas lived in. The languages and dialects of the Falashas are entirely languages of the local (Quara, Qeyla, Agaw, and Amharic). The language of their Holy Book and their liturgy is Ge'ez. Ge'ez itself is a later offshoot of the Sabeian language. This fact alone is a challenge that Falashas are local people who clung to Hebraic traditions and not immigrants with a particular language and Holy Book with Hebrew script.

There is an Ethiopian saying 'the heart judges what the eye beholds.' At times physical appearances can be misleading; but when we look for the obvious, they are not. Another fact that consolidates local origins of the Falashas is their physical features. Actually, this one of the strongest proofs that historians argue for the Falashas' being proselytized Agaws of olden days and not immigrants across the sea. There is no dissimilarity of physique or appearance between the the Falashas and the people living north of Lake Tana to North Gondar. Even their names are local Amhara names and not Hebrew or even biblical to a great deal until a relatively recent resurgence (or crisis?) of identity. If Moshe and Mussie or Baruch and Beruk are queued up, none can tell the difference. They are folks with similar complexion and facial features.

After the earlier two airlift operations from the Sudan (Operation Moses and Operation Joshua) the last and largest was Operation Solomon. This was a discreet airlift directly from Addis Ababa in the last few days of the Derg regime (or the first few of EPRDF). Taking advantage of this similarity of physical appearance many youth and passers by from Lam Beret and Megenagna area mixed with the Falashas and were taken to Bole to flown to Israel. For not a few, it was a one-way ticket from the third to the first world. For instance, one site mentions a BBC newscast quoting a diplomat who had said that of the 2228 airlifted in March 1991 only 350

were confirmed Falashas.⁸ The extent to which the Falashas are similar with the rest of the Ethiopians is a clearly visible mark to make such 'mistakes' be committed.

An average person can tell the physical features of a Jew or a Hebrew the same way we can tell the physical features of a Zulu man. Struggles in life or living conditions as well as being removed from a habitat for a prolonged period of time may alter physical features. However, these factors cannot transform a typical Hebrew person into a distinctively Ethiopian one. If we behold the Falasha faces in the middle row of this picture and compare them with familiar and distinguished Jewish faces above them or average Ethiopians below we can certainly tell where the Falashas would be categorized into. Let 'the heart judges what the eye beholds' as our saing goes.

⁸http://www.biyokulule.com/view_content.php?articleid=2491.

Modern DNA Tests

Following external physical features comparisons, I want to step further into the internal building blocks. According to the Mormon religion and their open teaching the Native Americans of North America are Jews. They accept this doctrine because the founder of religion taught it. In the last decades, a series of DNA tests were made to refute this conjecture and provided clear evidences that the Native Americans are, indeed, not from the lost 10 Jewish tribes in origin.⁹ The studies confirmed that these people are 99% Asian and 0% Middle Eastern.

Different batteries of the same kind of DNA tests are done on the Falashas in separate laboratories. The first of this kind was done in 1999. Lucotte G. and Smets P. studied the Y-chromosome-specific DNA of 38 Falashas and Ethiopians and concluded that *that the Falasha people descended from ancient inhabitants of Ethiopia who converted to Judaism*.¹⁰ This was the first and a bold conclusion clearly stating the Falashas owe their origin in Ethiopia and not in Jewish ancestry.

A mitochondrial DNA test done in 2002, resembling one done on the North American 'mormons' concluded the same result. Another Autosomal DNA test done in 2009 concludes stating the Falashas are of Cushitic origin.¹¹ Therefore, the scientific community conclusions make even clearer to us that the Falashas are indeed of the same flesh and blood as Ethiopians.

After I published the Amharic version of this article in the last issue, an Ethiopian scientist and fellow of the Human Genome Project wrote me a confirmation of an independent DNA project he and his peers carried out on the ancestry of the Falashas. The summary conclusion is the same as the other results mentioned here.

The emotional state that runs in the hosting society and the feelings among the leaders is also mixed. As some

express a kind disposition to them, others vehemently oppose the Falashas' being Jewish even though they could be Israeli. No doubt they may have experienced the same manner of acceptance or alienation as any other immigrant. A generation or two may pay costly until they flow with the river in the host nation.

Conclusion

Undeniably, the Falashas underwent a persecution. This is something not to be condoned. None should be persecuted on religious grounds. By the same token, it should also be regarded as it was a result of the socio-political, religious and traditional development of the consciousness of the society of the past generations. We cannot superimpose present objective and civil standards to a society of five or ten centuries ago.

The presence of Judaism may alter the spiritual and psychological makeup of the people; but it would not transform them physically and make them Jewish. This would be tantamount to a Christian from the Wollega Mekane Yesus Church claiming to be Swedish or a Catholic parishioner from Adaba could to claim Italian citizenship. Some from the Silte people recently said, that they are Arabs and not Silte. Religious affiliation should in no way be mixed up with ethnic kinship. Having said this about the Falashas' religious and ethnic backgrounds, let me conclude by raising the very first point mentioned in this article namely, bearing the curse of tormenting the Falashas or the Jews as the accusers heaped the charge on the Christians.

How could a Christian in Gamo or Sidama who has never even heard the name 'Falasha' be accused and confess of a crime he knew nothing about? Is this bondage breaking and curse removing method biblical? Doesn't this admittance of false accusation water down the biblical meaning of confessing sin? These Christians only have the best positive attitude towards the Jews for the covenant, the law, and the Christ were through them.

When they summarily condemn the Christians, these preachers are either ignoring or abrogating the sound teaching of the New Testament that those in Christ are not condemned by virtue of their position in Him as clearly stated in passages such as Rom. 8:1-2. *There is*

⁹ Losing a Lost Tribe: Native Americans, DNA, and the Mormon Church. The entire book scientifically refutes that the so-called Lamanites or American Indians are not Jews.

¹⁰ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10592688>.

¹¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Beta_Israel.

therefore now no condemnation to them which are in Christ Jesus, who walk not after the flesh, but after the Spirit. Equally lamentable is the fact that the Christians in the congregations as a whole succumbed to such erroneous teachings and follow false doctrines on generational curses.

Many gullible Christians have developed the notion that the pulpit would make the teaching holy and that anything any preacher says is always right. When one says they are gods, they say they are. When another comes and says they are fleas, they accept that, too. When a sick person is told to claim he or she is healthy, they claim so and go home sick. Another comes along and tells them they are cursed, they carry the burden of the curse on their shoulders for years. This was a typical childish characteristic of the Corinthian and Galatian Christians when evidence of lack of understanding their new identity was witnessed in them.

A person with identity crisis tends to not only imitate, but become another person. The crises could be internal or external or societal. When oral history and tradition make their pressure on the Falashas for a number of centuries, the conditions could convince them to accept a Jewish identity. The social impetus could, as well, impact their collective identity. The same is true in peer pressure and visible in Christian circles, too. Some Christians wrongly try to exercise charismatic gifts they never have just to imitate other personalities they take as models.

Christians are taught not to imprecate and curse other. On the contrary, they are told to be followers of Christ by blessing and loving even their enemies. A Christian is one who gratefully received forgiveness forever and made a new creation. We became God's children. This is our new and blessed identity. Because we are in Him, we are protected and covered in His blood. There is nothing; not schemes of the devil, nor principalities, not even death can separate us from the love of God which is in Christ Jesus (Rom. 8:35-39). When we realize our eternal identity, what a glorious joy and freedom is ours! May God our Father enable us to continue to realize this blessed identity. Amen.

እንጂ

የተቀረፉ ከመናድ ከመናረስ

ከመገመስ የዳኑ ከመቆረስ

ከመበላት የተረፉ ከመጎረስ፤

የነዚህ፡ ያመስግንህ እንጂ ልሳናቸው

ይወድስህ እንጂ እንደቢታቸው

ሁለንተና ሁለመናቸው

አናፍቅ አካሄዳቸው

ያከብርህ እንጂ ሕይወታቸው፤

ለምን ያስነቅፍህ? ለምን?

ኧረ ስለምን?

እየበሉ ከእፍኝህ

እየዋሉ እያደሩ ከእልፍኝህ

ካንተ ጋር ሆነው አብረው

በነፍስ በሥጋ አምረው፤

እያደሩ ከእቅፍህ

ያከብርህ እንጂ ኑሮአቸው ለምን ያስነቅፍህ?

ለምን?

November 2010

ዝም ያንቅዛኬ

ቲ. ቢ. ጆሹዋ ማን ነው?

ወዳጆች ሆይ፥ መንፈስን ሁሉ አትመኑ፥ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር ሆነው እንደ ሆነ መርምሩ፤ ብዙዎች ሐሰተኞች ነቢያት ወደ ዓለም ወጥተዋልና።

ገጽ 4፤1

በቸው የዓለም ጦርነት መጨረሻ ላይ በቬርሳይስ ስምምነት መሠረት የጀርመንን ተላላፊነት ለመቅጣት ከግዛቷ ጥቂት በፈረንሳይ ተቆጣጣሪነት ስር ሆኖ፤ ለጦርነቱ ውድመት ካሳ እንድትከፍል ተገድዳ፤ ለመከላከል ብቻ የተወሰነ የጦር መሣሪያ ከማምረት በቀር ከዚያ ያለፈ እንዳታመርት ታግዳ፤ የባሕር ኃይል የተወሰነ ገደብ ተደርጎበት የአየር ኃይል ጨርሶ እንዳይኖራት ተደርጋ በማዕቀቡ ውስጥ ከአሥር በላይ ያህል የተዋረዱ ዓመታት አሳለፈች። ከዚያ በኋላ ግን ሂትለር ተነሣና ሁሉንም ተረማመደበት፤ በመጀመሪያ የባሕርንም የተከለከለውን የአየርንም የጦር መሣሪያ ጡንቻውን ካፈረጠ በኋላ በቀጥታ በፈረንሳይ ቁጥጥር ስር የነበረውን የራይንላንድ ግዛት በጀርመን ጦር ገጠጠበት። ከጃፓን እና ከጣሊያን ጋር ግንባር በመፍጠር አውሮጳን ብቻ ሳይሆን ዓለምንም ለመግዛት ወረራው ተጀመረ። 2ኛው የዓለም ጦነት የተጀመረው ጀርመን በመጀመሪያ የወረራ እርምጃ ከፍኩዝሎቫኪያ ውስጥ ሱዴተንላንድ የተባለውን ግዛት ስትይዝ ነው። ሁኔታው ያሳሰባቸው መሪዎች የፈረንሳይ ዳላዲዬር፥ የጣሊያን ሙሶሊኒ፥ እና የእንግሊዙ ቻምበርሌይን ሂትለርን አነጋገሩት። ሂትለርም አሁን ከያዘው እንደማያልፍና ያንን የያዘውም በአብላጫው የጀርመኖች መኖሪያ ስለሆነ ነው ብሎ አረጋጋቸው። መሪዎቹም እንደዚያ ከሆነ የያዘውን ልቀቅ አንልህም ግን ከያዘው እንዳታልፍ ብለው ወደያገራቸው ተመልሰው ሂትለር እንደሚሰማውና እንደሚታየው ወራሪ አለመሆኑንና ከያዘው የማያልፍ መሆኑን በመናገር ሕዝባቸው አረጋጉ። ይህ በዘመኑ Policy of Appeasement ተብሎ የታወቀው ስሕተት ነበረ።

አሳቡ በለስላሳው ሲተረጎም አይቶ ዝም ማለት፥ አይቶ እንዳላዩ መሆን፤

መርካት፥ ማስደሰት፥ አለማስቆጣት፥ ቦታ መልቀቅ፥ ፈቀቅ ማለት፥ ሌላውን ለማስደሰት ዝም ማለት፥ ራስ እስካልተነኩ ለሌላው ደንታቢስ መሆን ማለት ነው።

የእንግሊዙ ጠቅላይ ሚኒስትር ኔቪል ቻምበርሌይን ይህንን ለአገሩ ሰዎች በመስከረም መጨረሻ 1938 በፊደሉ ሲናገር፡ “እርቅ አገር ያሉ ሁለት የማናውቃቸው ሕዝቦች እርስ በርሳቸው ስለተዋጉ እኛ ምሽግ እየቆፈርንና የመርዝ ጋዝ መከላከያ ጭምብል እየለካን የምናደርገው ይህ አሳፋሪ ነገር ምንድነው?” ብሎ ነበር። ያኔ የፓርላማ ተመራጭና ኋላ የጦርነቱ ዘመናት ጠቅላይ ሚኒስትር የሆነው ዊንስተን ቸርቺል ይህን ሲሰማ እንዲህ አለ፡ An appeaser is someone who feeds a crocodile hoping it will eat him last. የመሪዎቹን ስምምነት በመንቀፍም፤ The choice they made was between war and dishonour. They chose dishonour; they will have war! አለ። እውነትም፤ አስደሳችና የማያስቆጣ ሰው ዐዘው ራሱን እስኪበላው ድረስ ጊዜ ለመግዛት ዐዘውን የሚቀልብ ሰው ማለት ነው። መበላት ካልቀረ ማብላት ጠቀሜታው ምንድነው? እውነትም፤ ለማስደሰትና ላለማስቆጣት ብለው ከጦርነት ይልቅ ዝምታን መምረጣቸው ውርደትን መምረጣቸው ነበር ጦርነቱ አልቀረላቸውምና ሁለቱንም አገኙት። ቀድሞ ዝም ባይባል ለውጥ ሊፈጠርና 2ኛው የዓለም ጦርነት ላይከሰትና ከ60 ሚሊዮን በላይ ሰዎች ላያልቁ ይችላል ነበር። ዝም የማይባሉ ጉዳዮች ላይ ዝም ማለት ጉዳትና ውርደትን ከጦርነት ጋር መጥራት ነውና ዝም ማለት ተገቢ አይደለም።

ስለ ቲ. ቢ. ጆሹዋ መጀመሪያ ያነበብኩት ከ3 ዓመታት በፊት አንድ የተወደደ የመዝሙርና አምልኮ አገልጋይ ከአገር ቤት ስለዚህ ሰው በጠየቀኝ ጊዜ ነው። ጥያቄውን ለመመለስ ስል ስለ ሰውየው መረጃዎችን መፈለግ ነበረብኝ። በጊዜው በጥቂቱ የማውቀውን ጻፍኩለት። በቅርብም ይኸው ጥያቄ እንደገና ስለመጣ አሁንም በጥቂቱ ልጽፍ እወዳለሁ። ልብን የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ በመሆኑ የሰዎችን ግፊትና የልባቸውን ሁኔታ ሰዎች ማወቅ አይችሉም። ግን የሚታዩና የሚሰሙ ነገሮችን ከቃሉ አንጻር መፈተሽ እንችላለን። መቻል ብቻ ሳይሆን ይህ እንዲያውም ተግተን እንድናደርግ የሚጠበቅብን ነገር ነው።

ከላይ ያልኩትን እንደገና ይህን ልዩገመው፤ ዝም የማይባሉ ጉዳዮች ላይ ዝም ማለት ውርደትን ከጦርነት ጋር መጥራት ነውና ዝም ማለት ተገቢ አይደለም። ከዓመታት በፊት መንፈስ ቅዱስና ካሪዝማዊ ቀውሶች የተሰኙ መጽሐፌ ታትሞ ሲነበብ እንደ ናዳ የተለቀቁብኝ ትችቶችና ጥያቄዎች ነበሩ። ቢሮው ከኔ ቢሮ ሁለት በር ብቻ የሚርቅ አንድ አብሮኝ ይሠራ የነበረ የኔው መሥሪያ ቤት ሰው፡ “ስለማታውቀው ነገር እንዴት ትጽፋለህ? ለምሳሌ፡ ለመሆኑ በልሳን ተናግረህ ታውቃለህ?” አለኝ። መጽሐፉ እንደገናመዘዘው ሁሉ መልሴም አልጣመውም። ስለ ሰይጣን ለመጻፍ ሰይጣንም ወይም ስለ በሽታ ለመጻፍ በሽተኛ መሆን የግድ የለብንም። ከመሠረቱ የዚህ ሰው መንደርደሪያው የተሳሳተ ነበረ። እንደ እርሱ አስተያየት አንድ ሰው ስለ አንድ ነገር በግሉ ተለማምዶ የሚናገረው ነገር (ለምሳሌ፡ እንደ እርሱ ጥያቄ በልሳኖች መናገር) መጽሐፍ ቅዱስ ከሚለውም የበለጠ ሥልጣን አለው የሚል ነው። ስሕተቱ ስብዓዊና ኅሊናዊ ልምምድን ከነባራዊው ቃሉ በላይ ካደረግን ውርደትና ውድቀትን መጋበዛችን መሆኑ ነው።

በጣም ሃይማኖተኛ በሆነ ሕዝብ መካከል ስለምንኖር ድንቆች ምልክቶችና ተአምራት ሃይማኖተኛነታችንን ያሳለብቱልናል ብለን እንድንቀበል አስተዳደራችን ይሞግተናል። በአገራችን ከልማዳዊ አስተዳደራችን ስናውቅ ጠንቋዮች፤ ባህታውያን፤ ደብተራዎች፤ ቃልቻዎች

ምልክት ያደርጋሉ። ሰዎች ብቻ ሳይሆኑ በታዎችም (ይህ ጠበል፡ ያ ደብር፡ ይህ ዛፍ፡ ያ ወንዝ)፤ ዕቃዎችም (ውኃው፡ እመቱ፡ ጥፈቱ፡ ጠጠሩ)፤ ድርጊቶችም (ጦሩ፡ እርግማኑ፡ ጥላው፡ ቡዳው) ወዘተ፡ የራሳቸው ውስጣዊ ተአምራዊ ኃይል ያላቸው አድርገን በመውሰድ ስላደግን ይህ ሃይማኖታዊ ተጋቦት ወደ ክርስትና ስንመጣም (በተለይ ከሃይማኖታዊ ዳራ ለመጣን) ከተጻፈው እውነት የበለጠ ምልክታዊው እንቅስቃሴ እንዲማርከን ይጠራናል። አንዳንድ ሰዎች ገር ይመስላሉ፤ ገር ሊሆኑም ይችላሉ። ገርነት ግን የትክክለኛነት መለኪያ አይደለም። እውነተኛ አድርገው ራሳቸውን የሚቆጥሩ ሰዎች ፍጹም ስሕተት ውስጥ ሊገኙ ይችላሉ። ስሕተትን ሊያስተውላት የቻለ ሰው የተባረከ ነው።

መመርመርና መጠየቅ

የሚታይ ድንቅ ተአምር ወይም ፈውስ እና መንፈስን መመርመር ለምርጫ ቢቀርቡላቸው ተአምሩን ያለምንም ጥርጥር የሚመርጡ ለስላሳ ክርስቲያኖች አሉ። እነዚህ ተአምራቱን ሳይጣንም ቢያደርግ ለመቀበልና ሁል ጊዜ ለመወናበድ የተዘጋጁ ሰዎች ናቸው። መንፈስን መመርመር የእግዚአብሔር ቃል ሳይሆን ጭራሹኑ ኃጢአተኝነት የሚመስላቸውም አሉ። እነዚህ ተአምራትን ሲያዩ ያለ ጥርጥር የሚወስዱ የሚቀርቡላቸውን ሁሉ ሳይጠይቁ የሚበሉና ከዚያ በኋላ ለማስታወክ የሚከፈላቸው ናቸው። አንድ ቀን አንድ ጓደኛዬ ጓደኛውን ወደ አንድ ምግብ ቤት ወስዶ ከጋብዘው፡ ተጋባዥም በሳህኑ ላይ ምንም እስከማይተርፍ በደስታ ከበላና ከጨረሰ በኋላ የበላው የእንቁራሪት ሥጋ መሆኑን ነገረው። ለአንዳንድ አገር ሰዎች ይህን መብላት ማለት ለአበሻ የዶሮ ሥጋ ወጥ እንደመብላት ያህል ነው። ይህ ተጋባዥ ግን ፈረንሳዊ ሳይሆን አበሻ ነውና ከልቡ ነበር ያዘነው።

በዮሐ. 4፡1 መናፍቅትን ስለመመርመር ያለው መመርመር (δοκιμάζω ዶኪማዝ) የሚለው ቃል መፈተሽ፣ መፈተን፣ ማረጋገጥ፣ ማጣራት ማለት ነው። የሚጣራና የሚፈተሽ ነገር ያንን የሚመስል ግን ያንን ያልሆነ ነገር በመኖሩ ነው። እግዚአብሔር ተአምራትን የሚያደርግ አምላክ ነው፤ ይህ የአምላክነቱ አንድ መታወቂያ ነው። ግን እግዚአብሔር ብቻ አይደለም ተአምራትን የሚያደርገው፤ አስመስሎ ተአምራትን የሚያደርግ ሌላ አለ። እርሱም ሳይጣን ነው። ሳይጣን ተአምራትን ሲያደርግ የራሱን ሰዎች በጉያው ለመጠበቅና በቁጥጥሩ ስር ለማቆየት ሲል ሊሆን ይችላል። ወይም ያመኑትን ከማመን ለማሳት ሊያደርግ ይችላል። ራእ. 13፡13-14 አውሬው አሳች ምልክቶችን እንደሚያደርግ ይናገራል። ጌታም በመጨረሻው ዘመን በስሙ ስለሚመጡ አሳቾች ይናገራል፤ ማቴ. 24፡24፤ ማር. 13፡22። በስሙ መምጣት እኔ እርሱ ነኝ ብሎ መምጣትም፤ የሚያደርገውን ነገር በእርሱ እንደተደረገ ለማስመስል በስሙ ማድረግም ሊሆን ይችላል። ሳይጣን በሚያደርጋቸው ተአምራት የሚያምኑትንና የተመረጡትንም እንኳ እስኪያስት ድረስ መሆኑ ተጽፎልናል። ስለዚህ ተአምራትን ቁርባታቸውን ብቻ ሳይሆን ሥጋና አጥንታቸውንም ጭምር መመርመር አለብን።

ወደ ቲ. ቢ. ጆሹዋ ልመለስ። በዚህ መጣጥፍ ስለዚህ ሰው ብቻ ሳይሆን ይህን የሚመስሉ አገልግሎቶች ስላሉአቸው ሰዎች አመልካች ነገሮችን ወይም ጠቋሚ ነጥቦችን ማስተላለፍ እፈልጋለሁ። በዚህ መጣጥፍ ውስጥ ያካተትኳቸው ስምንት ነጥቦች የሚከተሉት ናቸው፤ 1) ራሴ ከአካባቢዬም ካሉ ሌሎች ከሰማሁትና ከመረጃ መረብ ካየሁት፤ 2) የአገሩ ሰዎች ምስክርነት፤ 3) ከውስጡ የወጡ ምስክርነት፤ 4) የፍተሻ

(screening) ጥያቄ፤ 5) የውሸታም ፈውሶች ጥያቄ፤ 6) የተአምራት ምንነት ጥያቄ፤ 7) እንግዳ ጥንቅላዊ አሠራሮች ጥያቄ፤ 8) የትንቢት ዓላማ ጥያቄ።

1) ካየሁት፣ ከሰማሁት፣ ከጠየቅኩት

የቲ. ቢ.ን የቪዲዮ መልእክቶች የተወሰኑ ተመልክቻለሁ። በጥቂት ብቻ መፈረጅ ቢከብድም በጥቂት ብቻ ሳይሆን ከዚያ ባነሰም መፈተሽ ይቻላል። ከሰማኳቸው መካከል ግን ያለጥያቄ፡ 'እውነት ቃሉ ያንን ይላል?' ሳልል የሰማኳቸው የሉም። ከጠየቅኳቸው ደግሞ ይህ ሰው በክርስቲያኖችም ከብ ውስጥ አንዳንዶች የዘመናችን ታላቅ ነቢይና የእግዚአብሔር ሰው ሲሉት ሌሎች ሳይጣናዊ ሥራዎችን በመሥራት የተካነ ሐሰተኛ ነቢይና አሳች አድርገው ያቀርቡታል። አናሳ ምርምር ለማድረግ ከማውቃቸው ጥቂት ሰዎችን በመጠየቅ ነው የጀመርኩት። ከፊሉ ፈጽሞ አያውቁትም። የሚያውቁቱ ደግሞ ዝንጉርጉር ናቸው። ከላይ እንዳልኩት የእግዚአብሔር እጅ ነው የሚሉ አሉ። ፈጽሞ የሳተና የሚያስት ሰው ነው የሚሉም አሉ። ማስረጃ ስጠይቅ ደጋፊዎቼ የYouTube ምስሎችን ብቻ የሚጠቅሱ ሲሆኑ ከዚያ ያለፈ ምንም ያላደረጉ ናቸው።

ከኃይማኖታዊ ጥቂቱ ከYouTube ምስሎች ብዙም ርቀው አልሄዱም። ጥቂቱ ግን እንዲያው ማየት ብቻ ሳይሆን ለአይታና ለመስጥብነት ተብለው የተቀነባበሩ ነገሮች እንደሚታዩበት ተጠንቅቀው ያዩና ያስተዋሉም ናቸው። ደግሞም እነዚህን ነገሮች የሚያጋልጡ ሌሎች የቪዲዮ ቁራጮችንም ማየታቸውንም ጠቅሰው ሌሎችንም የሚያስጠነቅቁ ሆነዋል። የዘመናችን ትልቅ መረጃ አቀባይ YouTube መሆኑ ቢያስገርምም ከተገኙ ነገሮች መነሣቱ የግድ ነው። የቴሌቪዥን ስርጭት በኢትዮጵያ በብዙዎች ዘንድ የሚታይ መሆኑ ይሰማል። ስለዚህ በአገራችን ሰዎች ዘንድም መታወቁና ተቀባይነቱ ወይም ጠያቂ በሆኑት ዘንድ መመርመሩ ተመሳሳይ ሳይሆን አይቀርም ብዬ እገምታለሁ።

በአገራችን በአማካዩ ምእመን ዘንድ ስም አንድ ጊዜ ጣራ በስቶ ከወጣ በኋላ የባለስሙ ማዕረግና ዝና እንጂ ትምህርቱ ላይ ትኩረት አይደረግም። ያ ስሙ የገነነ ሰው የሚሳሳት ከቶም አይመስልም። የመመርመርና ይህ ነገር ወይም ይህ ትምህርት ከቃሉ ጋር ይስማማል ወይስ ይጋጫል ብሎ መጠየቅ የሚያስፈልገው ለራስም ለሌሎችም ጤንነት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ እውነትን ከስሕተት ለይተን የምናበጥርበት ማጠቃለያችንም ነውና መጽሐፍ ቅዱስ የማይለውን እያስተማረና እያደረገ ያለ ሰውን ክርስቲያን ነው ማለት እንዴት ይቻላል? ትምህርቱ ነው ወይስ ልምምዱና ድርጊቱ ነው መለኪያው? በዚህ ዘመን የቤተ ክርስቲያንን ጉልበት እንደብል እየበላ ያለው አንድ ትልቅ ስሕተት በአእምሮ ማሰብን ትቶ በስሜት ማሰብ ነው። ስሜት ደግሞ ማሰቢያ አይደለምና አያስብም። የሚሰብኩና የሚያስተምሩም ቃሉን ለሰዎች አእምሮ እንጂ ለስሜታቸው አይናገሩም፤ ለስሜት ብቻ መናገርም ተገቢ አይደለም። ጭንቅላትን በመደርደሪያ ላይ አስቀምጦ ከመደርደሪያው ላይ መጽሐፍ ቅዱስን ወስዶ ማንበብ አይቻልም። ወይም ጭንቅላትን እቤተ ክርስቲያን ደጃፍ ላይ እንደ ካበርት ስቅሎ ገብቶ ማሰብ አቁሞ፤ አምልኮ በሚመስል ስሜት ሲዋክቡ ቆይቶ ሲወጡ እንደገና ሰክቶ መውጣት ጥበብ አይደለም። ቤተ ክርስቲያን የአእምሮ መካነ መቃብር አይደለችም። ስለዚህ ማንንምና ምንንም ከመጽሐፍ ቅዱስ አንጻር መጠየቅና

መመርመር ተገቢ ብቻ ሳይሆን የግዴታ ጉዳይ ነው።

2) የአገሩ ሰዎች ምስክርነት

የቅርቦቹ ያውቁታልና ከገዛ አገሩ ሰዎች ልቀጥል ብዬ የናይጄሪያ አብያተ ክርስቲያናት ስለ እርሱና ስለ አገልግሎቱ ያላቸውን ማንበብ ፈለግኩ። ያስገረመኝ የናይጄሪያ አብያተ ክርስቲያናት በጠቅላላው፤ ምልክቶችና ተአምራት ላይ የሚያተኩሩት ጴጥራንና ምላከቶች የሚያቀበሉት ብቻ ሳይሆን የሚያወግዙትና የሚያማርሩበት ሰው ነው። ቲ. ቢ. የናይጄሪያ ጴጥራንና ምላከቶችን ማሳበር (PFN) በግልጽ ያወገዘው ሰው ነው። አንድ ሰው እንዳለው፤ “እና ምን ይጠበቅ? ነቢይ በገዛ አገሩ ባይከበር ምን ያስገርማል” ማለት ይቻል ይሆናል። እንዲያስገርም የሚያደርገው ልዩነት ግን ያንን የናዝሬቱን ነቢይ ያልተቀበሉት ሰው ብቻ የመሰላቸውና የተሰናከሉበት አይሁድ ሲሆኑ እነዚህ ግን የዚያ የናዝሬቱ ነቢይ የክርስቶስ ተከታዮች ናቸው። ይህች ቤተ ክርስቲያን ናት።

የወንጌላዊ ቦንኬ አገልግሎት የሆነው CFAN በናይጄሪያ ብዙ የጀማ ስብከቶችን አካሂዶአል። የCFAN ምክትል ፕሬዝዳንት Peter Vandenberg ከዓመታት በፊት በናይጄሪያ ስለነበረው አገልግሎት ሲናገር፤ ከ2000 የሚበዙ የናይጄሪያ አብያተ ክርስቲያናት በተሳተፉበት በናይጄሪያ ባደረጓቸው ጉባኤዎች ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ቲ. ቢ.ን ማውገዝቸውን፤ የሚሠራቸው ሥራዎች ምንም በኢየሱስ ስም ቢሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆኑና በናይጄሪያ በሰፊው ከተለመዱ የጥንቆላ አሠራሮች ጋር የተያያዙ እንደሆኑ መናገራቸውን ጠቅሶአል። ከዚህ የተነሣ CFAN በናይጄሪያ ከቲ. ቢ. ጋር እንደሚሠራ ገልጦ፤ “በናይጄሪያ ያሉት ወንድሞቻችን በዚያ ምድር የሚኖሩ ናቸውና ከኛ ይበልጥ ስለጉዳዩ እነርሱ ያውቃሉ።” ብሎአል።¹²

በሌጎስ የቤተ ክርስቲያን ቄስ የሆነው Chris Okotie ቲ. ቢ. ጆሹዋ ድብቅና ምስጢራዊ አሠራሮቹ መወገዝ ያለባቸው በቀላሉ የሚታመን አጭብርባሪ (charlatan) ሰው ነው። ሲል Joseph Thompson የተባለ የናይጄሪያ የወንጌል አገልጋይ፤ “ቲ. ቢ. ጆሹዋ በናይጄሪያም ሆነ በጠቅላላው ዓለም ላላቸው ለክርስቶስ አካል አደገኛ ሰው ነው” ብሏል።¹³ እነዚህ ሰዎች ደጋግመው የሚጠቅሱት ቲ. ቢ. በኢየሱስ ስም ቢጸልይም በመጽሐፍ ቅዱስ ከቶ ያልተደረገ ክርስትናን ከጥንቆላ ጋር የመበረዝ ድፍረት እንደሚታይበት ነው። እነዚህ ሰዎች ይህን ሰው በቅርብ የሚያውቁ የአገሬው ሰዎች ናቸው።

3) ከውስጡ የወጡ ሰዎች ምስክርነት

ምናልባት የገዛ አገሩ ሰዎች ያልተቀበሉት ነቢይ በውጪዎቹ ባይከበርም የውስጡቹ ያደንቁታል ተብሎ ይታሰብ ይሆናል። ከውስጡ የወጡ ሰዎች የሚሉትን መስማትም ሌላ የእይታ አቅጣጫን ሊሰጠን ይችላል።

ቢሶላ ጆንሰን (Bisola Johnson) ያወጣቸው Deception of the Age ዲቪዲዮ የሰውየውን የምክራራን አሠራር ያጋለጠ ነው። ይህንን ዲቪዲዮ

መዛሙርቱና አብረውት አገልጋዮቹ የነበሩ ሰዎች ናቸው።

እነዚህ ምስክሮች ውሸታሞች ናቸው የሚል ምላሽ ከምክራራ ተዘጋጅቶ ተበትኖአል። ይህንንም ተመልክቼአለሁ። በእነዚህ ላይ የተሰጠው የምክራራ ምላሽ ከቀድሞ የተጠራቀሙ ቱፖችን በማውጣት እነዚህ አጋላጮች ሳይሆኑ አላጋጮች መሆናቸውን፤ ቀድሞ እንዴት ያሉ ምስኪኖች መሆናቸውንና ይህንን ያደረጉት ለጥቅማቸው ብቻ ሲሉ እንደሆነ ተደርጎ ነው። የቱፖቹ መውጣት ከቀደመ ምስክርነታቸው ተወስዶና ተቀነባብሮ መሆኑ ምላሹ መስካሪዎቹን ውድቅ ለማድረግ የታለመ ነው። ይሁን እንጂ ለጥቅም ብለው አደረጉ ከተባለና እውነትም ይህን ያደረጉት ለጥቅም ከሆነ ይህን ያስደረጋቸው ጥቅም ምንነትና የአስደራጊው ማንነት መደበኛ አልነበረበትም። ምስጢራትን ከሚያውቅ ነቢይ ነኝ ከሚል ሰው ይህ መሰወር የለበትም። ወይስ ላለመበቀል በይቅርታ ለማለፍ ነው? ከሆነ የሚያሳጣው የቀድሞ ምስክርነታቸው በሚገርም ሁኔታ ተቀነባብሮ ለምን ወጣ?

ቢሶላ ከመውጣቷ በፊት የምክራራ የሚዲያ ቡድን አቀናባባሪና ኃላፊ ናት። የሚደረገውን የቪዲዮ ቅንብር አሳምራ ስለምታውቅ ይደረግ የነበረውን በግልጽ ተናግራለች። ይህ ሐሰት ቢሆን የሚያስከስስ ነው። ያጋለጡት ነገሮች አጋላጮቹ በውሸት አድርገውት ቢሆን ስም ማጉደፍ ነውና በአገሪቱ ሕግ የሚያስከስሱ ቢሆኑም የክስ ፋይል አልተከፈተባቸውም። ለምን? በአንጻሩ የተናገሩአቸው ነገሮች እርሱንም የሚያስጠይቁና የሚያስከስሱ ወንጀሎች ናቸው። አልተከሰሰም። ለምን? ምናልባት በአገሪቱ የግብረ ገብነት እንጂ የሕግ መተላለፍ አይደሉ ይሆን? የሚሉና የመሰሉ ጥያቄዎች ሊነሱ ይችላሉ።

እነዚህ ሰዎች የሚናገሩአቸውን ነገሮች የሚያውቁ የውስጥ ሰዎች ናቸው እንጂ ያሉትን ቃል የተናገሩት ከውጪ መርምረውና ለቅመው አይደለም። Nii Ayiku Amartei የተባለ የቲ. ቢ. የጋና አጋሩ የነበረ አገልጋይ ስለ ጋናው አገልግሎት አጀማመር ሲናገር፤ “ቲ. ቢ. ጆሹዋ በ20 ሰዎች አካባቢ በተቀናበሩ ተአምራት የጋናን ሰዎች አስቶ ነበር የገባው። ያኔ ተፈወሱ የተባሉት የተአምራት ተቀባዮች ዛሬ 20ዎቹም ሰዎች በሕይወት የሉም።” ብሏል።

ሌላው የቲ. ቢ. የጋና ወኪል አገልጋይ የነበረው Pastor Peter Kayode የተባለ ሰው ቲ. ቢ. እንዴት አድርጎ ሚስቱን እንደወሰደ በሚል ርእስ በናይጄሪያ ታዋቂ የክርስቲያን መጽሔት (Lifeway) በ2009 በዝርዝር ዘግቦአል። የPeter Kayode ምስክርነት እንደ Paul Agomoh ምስክርነት ቲ. ቢ. ትዳር በሚፈልጉና በባለትዳር አገልጋዮች ላይ ያለውን ከመስመር የወጣና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ

¹² <http://www.toetsalles.nl/html/doc/bio.joshua.charisma2.htm>
¹³ <http://www.nigeriavillagesquare.com/articles/sunny-chris-okenwa/tb-joshua-a-false-prophet-in-the-synagogue.html>

ሥልጣን ትዳር እንዳይመሠረት ብቻ ሳይሆን ለትዳር መፍረስም መሣሪያ ያደርገዋል። ልጅ ስላልወለዱ እንዲጸለይላቸው ብሎ በሄደበት Lola የተባለች ሚስቱን ቲ. ቢ. የምኩራቡ አገልጋይ ሆና እዚያ እንድትቆይና ከባሏ እንድትለይ አድርጎ ባሏ Peter Kayode ከእርሷ እንዳይገናኝ ብቻ ሳይሆን ርቆ ወደ ጋና ለአገልግሎት እንዲሄድ በመላኩ የደረሰው የ5 ዓመት መለያየትና የትዳር መናጋት ብቻ ሳይሆን ከገዛ ቤተሰቡ ጋር በቁርጥ መለያየቱም ጭምር ነው። የሆነበትና የደረሰበት ሁሉ በግልጽ የታየውና ከቲ. ቢ. ምኩራብ ለመለየት የቆረጠው የአባቱ ቀብር ላይ ሳለ ነበር።¹⁴ ልጅ የሚሹ ባልና ሚስት መለያየት ጭራሽ ልጅ እንዳይኖራቸው ዕድሉን ማበላሸት አይደለም ወይ? እንዴት ነው ተለያይተው ልጅ ሊኖራቸው የሚችለው? ችግሩ ግን ከዚህም ያለፈ ነበር።

የዚህን ሰው አሳዛኝ ሁኔታና Lola ከቲ. ቢ. ጋር ስለነበራት ሁኔታ Agomohም ተናግሮአል። ባሏ ከሚስቱ ተለይቶ በጋና በቆየባቸው አምስት ዓመታት ውስጥ Lola አርግዞ እንደነበርና ማርገዟ ሲታወቅ ወደ ባሏ ወደ ጋና እንደላካት (ዳዊት ቤርሳቤህን አስረግዞ አርዮ ወደ ሚስቱ እንዲገባ ለማድረግ እንደሞከረው መሆኑ ነው።) እና ኋላ ውርጃ እንደተደረገም ተናግሮአል። የPeter Kayode ምስክርነት በጊዜው በጋና አብሮት በነበረው በAgomoh የተደገፈና የተረጋገጠ ነው። እንዲያውም Agomoh ስለሚወራው ወሬና ስለ ጉዳዩ ለቲ. ቢ. ሲያነሣበት እንዲረሳው ነው የነገረው። የእነዚህን የሚመስል ምስክርነት ያላቸው እንደነ Nosa Idumumonyi እና Francis Egharevha ያሉ ሌሎችም አሉ። ሁሉን በዚህ አጭር መጣትፍ መጨረስ አይቻልም።

ይህ እንዲህ ያለ ጥያቄ እንድንጠይቅ ያስገድደናል። በአገልጋዮቻቸው ላይ እንዲህ ያለ ጫና ማድረግ፣ ጋብቻን መከልከልና አለማበረታታት፣ የተጋቡትን አብሮ ከመሆን ማገድ፣ መቼ አብረው መሆን እንዳለባቸውና እንደሌለባቸው ጊዜ መወሰን፣ ከቤተሰብ መለየትና ፍጹም በሆነ ቁጥጥር ስር ማዋል ክርስቲያናዊ መሪነት ነው ወይስ የስሕተት አስተማሪዎች (cult leaders) አንድ ምልክት? እነዚህ ከውስጡ የወጡ ሰዎች ምስክርነት የሰውየውን ስነ ምግባራዊ ሕይወት እጥያቄ ውስጥ የሚከትቱ ብቻ ሳይሆኑ የሚያጋልጡም ናቸው። እዚህ ላይ የሰዎቹን ምስክርነትም ሆነ ምኩራቡ ለክሱና ለማጋለጡ ምላሽ የሰጠውን የምስክርነቱን ማጣጣያ መስማት ወይም ማየትና መፈተን የአንባቢ ኃላፊነት መሆኑን ሳሳስብ ይህ የመፈተንና የመመርመር ተግባር በአገልጋዮች ሁሉ ክርስቲያናዊ አመለካከትና በትምህርቶቻቸው ላይ መደረግ እንዳለበት በማለት ጭምር ነው። ከተነገሩት ነገሮች መካከል ከእነሱትም ማሻሻያ ጋር ግብረ ሥጋ መፈጸምን፣ በምኩራቡ የሚያገለግሉ ልጃገረዶችን ድንግልና መገሰስንና ሳያገቡ ለ15 ዓመታትና ከዚያ በላይ እንዲቆዩ ማድረግን፣ በዝመት ተከሰሰው የመጡ ሴቶች ራቁታቸውን በደቀ መዛሙርት (ቅርብ አገልጋዮቹ) ፊት መቅጣትን (ለምሳሌ፣ አንዱ ራቁቷን መጥታ በብልቷ በርበሬ መጨመሩ) ይህንም የሚመስሉ ይገኙበታል። Agomoh በምስክርነቱ ሺዲዮ ቲ. ቢ. ጆሹዋን የገለጠበት ቃል፣ “ይህ ሰው የአሳችነት ሁሉ ቁንጮ ነው፤ እርሱ የማስፈራሮ ሁሉ ከምችት ነው” የሚል ነው።

4) የፍተሻ (screening) ጥያቄ፤

ይህ ፍተሻ ወይም ጥሩ የሚመስለውን ጥሩ ከማይመስለው የማንገዝለል ነገር እጩዎችን ለማግኘት የሚደረግ ሙከራ ነው። ይህ ማጣራት በሽተኞችን የመጠየቅና የትኞቹ ለቴሌቪዥን ትዕይንት ይመቻሉ፣ የትኞቹ መቅረብ የሌለባቸው ናቸው የሚለውን ለመለየት ብቻ ሳይሆን የሚቀርቡትና በቴሌቪዥን የሚቀረጹት ማድረግ ያለባቸው ነገሮች በግልጽ ተነግሮአቸው ወደ መድረኩ የሚጠጉበት ሥርዓትም ነው። ለምሳሌ፣ ተነሥተው መራመድ የሚችሉ ድኩማን በዊልቸር ተገፍተው ይሄዱና ተነሥተው በተመልካች ፊት እንዲራመዱ ይደረጋሉ። Agomoh የተጸለየላቸው ሰዎች መፈወሳቸውን እንዲመሰክሩ እንዴት እንደሚያቀናብሩና በዊልቸር የመጡ ሽባ ያልሆኑ ሰዎች ተቀምጠው ቆይተው በመጨረሻ ተነስተው እንዲራመዱ እንደሚደረጉ በዚህ ድርጊት ራሱም ዋና አስተባባሪና ተሳታፊ መሆኑን በግልጽ ተናግሮአል።

ከዓመታት በፊት በአሜሪካ ይደረጉ በነበሩት የፊውስ ጉባኤዎች አስተናጋጆችና እንግዳ ተቀባዮች የማይታይ የድምጽ መቀበያ ማይክሮፎን ተደርጎላቸው ወደ ጉባኤው የሚመጡ ታማሚዎችን ሲያናግሩ ፈውሰኛው ሰው ከውስጥ ሆኖ በፊደሉ መገናኛ እየሰማ ኋላ የታማሚዎቹን ሕመም ብቻ ሳይሆን የሰማውን ታሪካቸውንም እየዘከዘከ ይናገርና ስነ ልቦናዊ ፈውስ ያድል ነበር። ይህ የዜና ማስራጫዎች ሳይቀሩ ያናፈሱት ጉዳይ ብቻ ሳይሆን ያጋለጡትም እነርሱው ናቸው።

ወደ ቲ. ቢ. ጉባኤ የሚሄዱ ጎብኚዎችና ሕመማን የሚሞሉት ቅጽም አለ። ታሪካቸውን የሚዘረዝሩበት ነው። ቅጹ የሆስፒታል ሜዲካል ቅጽ ነው የሚመስለውም የሚያህለውም። ሕመማቸውና የሕመሙ ታሪክ፣ ጊዜውና ዘመኑ፣ የሚወስዱት መድኃኒት ሳይቀር ይዘረዘራል። ቅጹን ከመረጃ መረብ ማየት ይቻላል። አንዳንዶች የሚከፈል ገንዘብ መኖሩን ሲናገሩ ሌሎች የለም ገንዘብ አይከፈልበትም ይላሉ። ከቅጹ በተጨማሪ ሰዎች ወደ ምኩራብ ለመግባት ገና ሳይነጋ ጀምሮ ወደ ምኩራብ ለመግባት ተሰልፈው ሳሉ የመጡበትን ጉዳይና ምክንያት እየጠየቁና እያጠናቀሩ የቲ. ቢ. የትንቢቱ መንደርደሪያ እንዲሆኑ አስናድተው እንደሚያቀርቧቸው የ Agomoh ምስክርነት ይገልጣል።

ይህን መሳይ አገልግሎት በፈውሰኞች አገልግሎት የተለመደ ነው። የሚታዩ በሚልቸር የተቀመጡና በሽክም የመጡ ድውያን ተኮልኩለው እነ እንቅጌ የሐምት ከረጢትና የኩላሊት ጠጠር፣ የማገጸንና የጣፊያ ሕመም ብቻ ይጣራሉ። የቲ. ቢ.ን ዓይነት የማጣራት ሥራ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከቶም ታይቶና ተሰምቶ አይታወቅም። በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ተአምራት ሲደረጉ ከጌታ ፈቃድና ከአስፈላጊነታቸው ወይም ተፈላጊነታቸው እንጂ በሰዎች ቅንብርና አደራረግ አልነበረም።

ይህንን ከ Agomoh የምስክርነት ዲቪዲዩ የሰማሁትን በፈውስ ስፍራ ተገኝተው ከነበሩ የማውቃቸው የቅርብ ሰዎችም ሰምቼአለሁ። ይህ እውነት መሆኑን እኔም አረጋግጣለሁ። ከጥቂት ወራት በፊት (በ2012 መጨረሻ ወራት) የቲ. ቢ. ወኪል የሆነ ሰው ወደ ሲያትል ሞሽንግተን መጥቶ የፈውስ ዘመቻ አድርጎ ነበር። እነዚህ ወገኖች የሄዱት አካላዊ ፈውስን ፈልገው ነው። በስፍራው የታዘቡት ግን አገሞ የተናገረውን ነው። መንቀሳቀስ የማይችሉቱ ወደ መድረኩም እንኳ እንዳይቀርቡ ካርድ እየተሰጣቸውና አዳራሹም በመደብ በመደብ እየተከፈለ ራቅ ያለ ስፍራ እንዲሆኑ ተደርገው ተመድበው ነበር። ከሁለቱ አንዱ እግሩን የሚሸመቅቀው ወንድም በዊልቸር አይሄድም ግን በዊልቸር ተደርጎ ወደ መድረኩ እንዲሄድና ሲጸለይለት እንዲራመድና እንዲታይ ተደግሶለት

¹⁴ <http://forthe love of his truth.com/2012/03/15/profit-of-doom-an-expose-on-t-b-joshua-of-the-synagogue-church-of-all-nations-nigeria/>

ነበር። ይህ በአንገሩ የተነገረውን ምስክርነት እውነትነት ያረጋገጠልኝ አጋጣሚ ነው። ከላይ በተራ ቁጥር 1 ያደረግኩትን መጠይቅ ሳካሂድ ከዚህም የከፋ ገጠመኝ ሰማሁ። በዚህ መጣጥፍ ልጽፈው የማልችለው ይህ ገጠመኝ አሜሪካ ባለ አንድ ክርስቲያን ቤተሰብ ላይ የደረሰ ሲሆን መንፈሳዊም፣ ስነ ልቦናዊም፣ አካላዊ ጉዳትም የደረሰበት ነው።

ይህን የፍተሻ አሠራር ከመጽሐፍ ቅዱስ አንጻር ስንመለከተው ለሐሰተኛ ፈዋሾች የተሳሳተ አካሄድ የሚመች ብቻ ሳይሆን ሕመምተኞችን ግራ የሚያጋባና እግዚአብሔርንም የሚንቅና የሚያሰድብ ድርጊት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከቶም እንዲህ የመሰለ ነገር አልተጻፈም። ሰዎች በቅጽበትም በሂደትም ተፈውሰዋል። ግን ምርጡን መፈወስና ምራጩን መጣል ፈጽሞ አልታየም። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ፣ በተለይም የአዲስ ኪዳን አገልግሎት አይደለም።

5) የውሸታም ፈውሶች ጥያቄ፤

ቲ. ቢ. የፈውስ ስጦታን የተቀበለው ሲወለድ መሆኑን ተናግሮአል። በአዲስ ኪዳን ተጽፎ የምናገኘው ደግሞ ስጦታዎች የተሰጡት አካሉን ለማግኘት ለብልቶቹ መሆኑ ተጽፎአል፤ 1ቆሮ. 12፤ ኤፌ. 5፤ ሮሜ 12፤ 1ጴጥ. 5። ቲ. ቢ. እንደሚለው ስጦታ ከእናት ማኅጸን ስንወጣ የምናገኘው ከሆነ ክርስቲያን ያልሆነም ሰው የፈውስ ምልክት ቢያደርግ፣ አባይ ጠንቋዩም ምልክት ቢያሳይና በሽተኞች ቢፈወሱ ሰዎች፣ "ይህ ከእግዚአብሔር እንጂ ሌላ ሊሆን አይችልም" እንዳይሉ ምን ያደርጋቸዋል? መጽሐፍ ቅዱስ ከሚለው ጋር የሚጋጭ ከሆነ ሚዛናችንን መጣላችን እኮ ነው! መፈተኞችን ማስቀመጣችን እኮ ነው! መፈተኛው ከተጣለ ስሕተቱን የማወቂያው መስፈርት ስለሚጠፋ ሁሉ ትክክል ነው ሊባል ነው። ግን አይደለም። ይህ ምንጩን በተመለከተ ነው።

ውጤቱን በተመለከተ ደግሞ Agomoh የተጸለየላቸው ብዙዎች የኤች አይ ቪ እና የካንሰር ሕመምን እንደተፈወሱ ከተነገራቸው በኋላ ወደ ቤታቸው ሄደው የሞቱ መሆናቸውን ተናግረዋል። አንዳንዶቹ ሰዎች ከዊልቸር እንዲሁም እንዲራመዱ የሚጠየቁት ቀድሞም ሽባዎች ያልሆኑ ሰዎች ናቸው። Agomoh ከጠቀሳቸው ሰዎች አንዱ Maxwell Ijeh የተባለው ሰው አእምሮው ታጥቦ (brain wash ተደርጎ) በዊልቸር ተደርጎ የቀረበ ሰካራም እንጂ ሽባ አልነበረም። ዊልቸርን ያቀረበውና አእምሮውን አጥቦ ያስቀመጠው ራሱ Agomoh መሆኑን ተናግሮአል።

Wester Hoff የተባለው ሰው ደግሞ ቆሞ ረጅም ጊዜ መቆየትና መራመድ አይችልም እንጂ መቆምም ጥቂት መንቀሳቀሰም ይችላል። ከመጣበት ዊልቸር ተነስቶ መቆሙና መራመዱ የማይችለው ሳይሆን የሚችለው ነገር ነው፤ ዛሬም እንደዚያው በዊልቸር ነው ያለው። የጡትና የአጥንት ካንሰር ተብለው የቀረቡት እነዚህ በጊዜ ውስጥ የሚደርቁ ቁስሎች በመሆናቸው ቆይተው የደረቁ እንጂ ቀድሞም ካንሰር ያልነበሩ ቁስልና የሚመግሉ እባጮች መሆናቸውንም ተናግረዋል። ስለዚህ እነዚህ ፈውሶች ፈውሶች ያልሆኑ ቅጽበታዊ ፈውስ ያልተደረገላቸው ለትዕይንት የቀረቡ እና ኋላ ሆስፒታል ሄደው በሕክምና ጭምር የዳኑ ናቸው። እነዚህ በስፍራው በነበሩ የዓይን ምስክሮች ብቻ ሳይሆን ተባባሪ አገልጋዮች በስም የተጠቀሱ ናሙና የሐሰት ፈውሶች ናቸው።

በምክራቡ አገልጋዮች የኤድስ ፈውስ አዋጅ ታውጆላቸው መድኃኒታቸውን እንዳይወስዱ የተነገራቸው ብዙ በሽተኞች መሞታቸውን የለንደን ሕክምና ባለ ሥልጣኖች ገልጠዋል።¹⁵ Agomohም ይህንኑ ሲያረጋግጥ ከተጸለየላቸው በኋላ በቤታቸውና በሆስፒታል የሚሞቱት በሺህ የሚቆጠሩ ናቸው ብሎአል።

Nii Ayiku Amartey የተባለ የቲ. ቢ. የጋና አጋሩ የነበረ አገልጋይ፣ "ቲ. ቢ. ጆሹዋ በ20 ሰዎች አካባቢ በተቀናበሩ ተአምራት የጋናን ሰዎች አስቶ ነበር የገባው። ዛሬ ያኔ ተፈወሱ የተባሉት የተአምራት ተቀባዮች 20ዎቹም ሰዎች በሕይወት የሉም" ማለቱ ቀደም ሲል ተጠቅሶአል። በወንጌል ውስጥ ጌታ ያደረጋቸው ፈውሶችና ከጌታ በኋላ በሐዋርያቱ እጅ የተደረጉት ፈውሶች ብልጭ ብለው እልም ያሉ ፈውሶች ነበሩ ወይስ የኖሩ?

በተቀባ ውኃ መፈወስስ? በዘመናችን ውኃ በብልቃጥ ሞልተው እየላኩ መኖሪያ ያደረጉ ቸርቻሪዎች በዝተዋል። በምክራቡም የተቀባ ውኃ (Anointed Water) እየተባለ በ\$50.00 ይሸጣል። ይህ በአገራችን ጠበል ከሚባለው ምን ይለያል? በአገራችንም ቧምቧ ፈንድቶ ፈንድቶ ውኃ ሲወጣም ጠበል ነው እየተባለ ምስኪኑ ሕዝብ የተታለለባቸው ጊዜዎች ስንት እንደሆኑ ማን ቆጠረው። ይህኛው ግን የተቀባ ውኃ ሳይሆን የተቀመመ ውኃም መሆኑን Agomoh ገልጦታል። ከገበያም ከሆስፒታልም የተገበዩ መድኃኒቶች የገቡበት ውኃ ፍሪጅ ውስጥ እየተቀመጠ እዚያ የሚቆዩትና የሚጸለይላቸው በሽተኞች እንዲጠጡት ይደረጋሉ ብሏል። ምናለበት መድኃኒቱ በድብቅ ሳይሆን በግልጽ እየተለካ ቢሰጣቸው? ይህ ውኃ የሚጠጡት ብቻ ሳይሆን ይዘውት አጋንንታዊ ተጽዕኖና መከራን የሚከላከሉበትም ነው። በቅርብ ያነበብኩት በናይጄሪያ ይህንን ውኃ የያዘች አንዲት ሴት ከተገለበጠ አውቶቢስ ውስጥ ሳትጎዳ እንደተረፈች ነው። የተጎዱት ብዙዎች ቢሆኑም የተረፈችው እርሷ ብቻ አልነበረችምና ሌላው የተረፈው በከዘራዩ ወይም በጫማ ማሰሪያዬ ነው ቢል ልዩነቱ ምን ሊሆን ነው?

ከሕመም የመዳን ፈውሶች በቅጽበትም ሆነ በሂደት የተፈጸሙባቸው ታሪኮች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በመጻፋቸውና ሕመም በጸሎትም፣ በመድኃኒትም፣ በጊዜ ውስጥ በመሻልም፣ በፍጥነትና አንዳንዴ በቅጽበት በመጥፋትም ሊወገድ በመቻሉ ፈውስን ከተአምራት ጋር መቀየጥ አይቻልም። በጸጋ ስጦታዎች ዝርዝር ውስጥም ከተአምራት ተለይቶ መጻፉ ልዩነቱን ይገልጣል። የፈውስ ስጦታ በተግባር ሲገለጥ ግን እንደገና ወደ ሆስፒታል ተወስዶ መሞት ወይም እንደነበሩ ሆኖ መቀጠል የለም። ቁስልና መግልም እንኳ ቢሆን ፈውሱም ቅጽበታዊና ተአምራዊ ነው። የውስጥ ሰዎቹ ምስክርነት የፈውሶቹን ሐሰትነት መግለጡ ፈውሶቹን እጥያቄ ቀለበት ውስጥ ያስቀምጣቸዋል።

6) የተአምራት ምንነት ጥያቄ፤

ሰውን መቼም በቴሌቪዥን ማወቅና ከዚያ ባለፈ መመርመር የተለያዩ ናቸው። ምልክቶችና ተአምራት የሚባሉ ነገሮች በተለይ በቴሌቪዥን ለመሰራጨት ሲሰናዱ ዓላማቸውን ይሰታሉ፤ ሰዎችንም ያስታሉ።

¹⁵ <http://saharareporters.com/news-page/millionaire-nigerian-pastor-tb-joshuas-church-linked-fraudulent-aids-claims>

በቴሌቪዥን የሚታዩ ተአምራት፤ ያውም ቀናት የፈጀ ጊዜ ወስደው ተቀነባብረውና በአየር ላይ የሚለቁ ተአምራት በቀላሉ ሰዎችን ሊያታልሉ ይችላሉ። የቢሶላ ምስክርነት ግልጽ ያደረገው እነዚህ 'ተአምራት' በጥንቃቄ የተሠሩና ተቀናብረው የተጣበቁ መሆናቸውን ነው።

ተአምር በመጽሐፍ ቅዱስ አይታይና አተረጓጎም በእግዚአብሔር ኃይል አማካይነትና ለራሱ ለእግዚአብሔር ስም ክብር እንዲሁም ለልጆቹ ጥበቃና ቤዛ የተፈጥሮ ሕግጋት ሲጣሱ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከታዩት መካከል የሞተ መነሣት፤ የባሕር መከፈል፤ የመና መውረድ፤ የፀሐይና ጨረቃ መቆም፤ የውኃ ወደ ወይም መለወጥ፤ የዕውር ማየት፤ የሽባ መነሣት፤ ወዘተ፤ ናቸው። እነዚህ ምልክትም ኃይልም ናቸው። ያደረጋቸው የእግዚአብሔር ኃይል ሲሆን ምልክትነታቸው የሠራውን፤ የአድራጊውን ማንነት መግለጥ ነው።

በቲ. ቢ. አገልግሎት ውስጥ ይህን የመሰለ ተአምር መፈጸሙ አይታወቅም። የሞተ ሰው እንደተነሣ በአንድ ስርጭት ተላልፎአል። ነገር ግን ይህም የተቀነባበረ የካሜራ ቴያትር መሆኑን በቦታው የነበሩት፤ ያቀነባበሩት፤ ከውስጡ የወጡት አጋልጠዋል። ቲ. ቢ. ስለ ፈውስ ስጦታው እንደሚለው ከእናቱ ማንጸን ሲወጣ እንዳገኘው የተፈጥሮ ስጦታ ከሆነ ክርስቲያን ያልሆነም ሰው ፈውስም ሆነ ተአምርና ምልክት ቢያደርግ፤ ሰዎች ተአምሩን ከጌታ የተደረገ ነው እንዳይሉ ምን ያግዳቸዋል? እዚህ ላይ ነው ስሕተቱ! ተአምራት ብቻቸውን የአገልጋይ ማንነት ምልክቶች አይደሉም። ተአምራት በሰዎች ኃይልና ጥበብ የሚደረጉ ነገሮች አይደሉም። ይህ ማለት እግዚአብሔር ተአምራቱን የሚሠራባቸው ሰዎች እርሱን የሚመስሉ መሆን አይጠበቅባቸውም ማለት አይደለም።

ተአምራትን ግን ሰይጣንም ሊያደርግና ሊያስደርግ ስለሚችል በምልክቶች በቀላሉ መወናበድ የለብንም። የፈረዎን አስማተኞች ምልክት አድርገዋል። ከልብ እግዚአብሔርን ስለማይከተሉ ተአምረኞች ሲናገር ዘዳ. 13፤1 ምልክትም ተአምራትም ቢሰጥህ ይላል። ምልክቶችና ተአምራት የእግዚአብሔር ሰውነት አመልካቾች ላይሆኑ ይችላሉ። በመጨረሻው ዘመን ሰይጣን በምልክትና ድንቆች ብዙዎችን እንደሚያስተ በሰፊው ተጽፎአል። ተአምራትን በተመለከተ አመለካከታችን መጽሐፍ ቅዱስ ከሚለው ጋር የሚጋጭ ከሆነ ሚዛናችን ይወድቅበናል። ሚዛናችን ከተጣለ ደግሞ መስፈርቱ ስለሚጠፋ ሁሉ ትክክል ሳይሆን ትክክል ነው ሊባል ነው።

ደግሞም ከላይ ባየው የተአምር ትርጉም መሠረት በዚህ ሰው አገልግሎት የታዩ ተአምራት አለመኖራቸውንም እየተጠነ በኢየሱስ ስም የተሠራ ተአምር ሁሉ በኢየሱስ የተሠራ ነው ብለን የምንቀበል ከሆንን ለከፋ ስሕተት ራሳችንን መዳረጋችን መሆኑም መረሳት የሌለበት እውነት ነው። ምክንያቱም በግልጥ የተነገረ ማስጠንቀቂያ አለን። በዚያ ቀን ብዙዎች፤ ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ፤ በስምህ ትንቢት አልተናገርንምን፤ በስምህስ አጋንንትን አላወጣንምን፤ በስምህስ ብዙ ተአምራትን አላደረግንምን? ይሉኛል። የዚያን ጊዜም፤ ከቶ አላወቅኋችሁም፤ እናንተ ዓመፀኞች፤ ከእኔ ራቁ ብዬ አመሰክርባቸዋለሁ። ማቴ. 7፡22-23። ይህ ክፍል በግልጥ የሚያስረዳን በስሙ ተአምራትን ያደረጉ ግን በእርሱ ያልታወቁ ሰዎች መኖራቸውን ነው። ስለዚህ ተአምራት ዋናው መታወቂያ አይደለም።

7) እንግዳ ጥንቆላዊ አሠራሮች ጥያቄ

እንግዳና በቤተ ክርስቲያን ሳይሆን በጠንቋዮች ቤቶች የሚታዩ እንግዳ አደራረጎች በዚህ ሰው አገልግሎት ይታያሉ። አንዱ Mesmerism የሚባለው ነው። ይህንን አንዳንድ ዘመናዊ ሳይኪያትሪስቶች የሚጠቀሙበትም ሲሆን በቲ. ቢ. አገልግሎት እጅግ የሚታይ ነው። ይህ የሰውየው እጅና ሰውነት እንቅስቃሴ የሌላውን ሰው ሰውነት የሚቆጣጠርበት አሠራር ነው። አንዳንዶች Remote Control Technique ይሉታል።

ይህ በቲ. ቢ. እና በሚያናግራቸው ወይም በሚደግግባቸው በሽተኞች ሰዎች መካከል የማይታይ ገመድ ኖሮ እርሱ ያንን የማይታይ ገመድ ሲስብ ሰዎቹ በጉባ ለመተኮስ ወይም ለመታረድ እንደሚጠለፍ በሬ ተፈንግሎ መውደቅ፤ እጁን ሲያዞር በሽተኞቹ እሽክርክሪት ውስጥ እንደገባ ሰው መሾርና ከመሽከርከራቸው የተነሣ ራሳቸውን ስተው መውደቅ፤ እጁን ሲያወናጭቅ ተፈናጥረው መገንደስ፤ አየሩን ጠምዝዞ ሲጥለው በትግል ሜዳ ውስጥ ያለ ታጋይ የሚታገለውን ሰው እንደሚዘርረው መዘረር፤ እጁን ወደ ግራ ሲያዞር በሽተኛው ነፋስ እንደገፋው ሰንበሌጥ ወደ ግራ፤ ወደ ቀኝ ሲያዞር ወደ ቀኝ መታጠፍ፤ እና ይህን የመሰሉ ትእይንቶችን ማየት የእያንዳንዱ ስርጭት ክፍል ነው ማለት ይቻላል።

ይህን የመሰሉ ጨዋነት የንደላቸው ብቻ ሳይሆን ጨዋነት ከቶም የሌለባቸው ልምዶች በአጠቃላይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አይገኙም። ኢየሱስ ሲፈውስ ሰዎችን ጠልፎ እየጣለ አልነበረም። ጳውሎስ ሰዎችን እያንደባለለ አልፈወሰም። ጴጥሮስ ወይም ዮሐንስ ሰዎችን ጠምዝዘው እየዘረሩ አልፈወሱም።

ሴቶች የግብረ ሥጋ አካላቸው ላይ አንዳች እንዳረፈበት እየተጋፉ ሲከላከሉ፤ በመድረኩ ላይ ሽንታቸውን ሲስቱ፤ እዚያ ሽንት ላይ ሌሎች ሲንደባለሉ፤ ሴቶች በሰልፍ እየተንፏቁ ከአንድ በኩል ወደ ሌላ ሲሄዱ፤ እና እነዚህን የመሰሉ በብዙ የሚቆጠሩ ትእይንቶች ማየት ከጨዋነት የራቀ አገልግሎት መሆኑን የሚመሰክሩ ናቸው።

Franz Anton Mesmer (1734-1815) የተባለ አስትሪያዊ ሐኪም ይህንን አሠራር እንስሳዊ መግነጢስ ብሎ ሲሰይመው እንደ እርሱ እምነት ይህ የሰውነት ነርቮች መግነጢሳዊ (magnetic) ኃይል በእጁ አድርጎ ሲወጣ የበሽተኞችን እንቅስቃሴ መቆጣጠር ይችላል። ይህንን ነው Mesmerism ብለው ሌሎች በስሙ የሰየሙት። በMesmer የተጠቀሱት ሌሎችም ነገሮች ዓይን ሳይነቅሉ ትክ ብሎ በመመልከት የበሽተኛውን እንቅስቃሴ ብቻ ሳይሆን አሳቡንም መቆጣጠር እንደሚችል ነው። Mesmer የዘመናዊው hypnosis (ፍዘት) አባት ተብሎም ይጠራል።¹⁶ እነዚህ ነገሮች ቲ. ቢ. የሚያደርጋቸውም ናቸው። እነዚህ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያልተገኙ ከሆኑና በሌሎች ከጥንቆላ ባልተናነሱ 'ሕክምና' በተባሉ ስፍራዎች የሚደረጉ ከሆኑ ምንጫቸው ከወዴት ነው? የሐዋርያት አገልግሎት እኮ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ፈር የተቀደደበት ነው።

መከተል ያለብን በአዲስ ኪዳን የታየውን አገልግሎት መስመር ነው ወይስ እንግዳ ጥንቆላዊ አሠራሮችን መስመር?

¹⁶ <http://www.ltradio.org/articles/?admin=linkto&link=68>

8) የትንቢት ዓላማ ጥያቄ / ትንቢት ምንድነው?

በቲ. ቢ. ምክራብ ውስጥ የተነገሩና የተፈጸሙ እየተባሉ የሚነገርላቸው ትንቢቶች ቁጥር ብዙ ነው። አንዳንድ የፊልም ጠባቢዎች የሆኑ ታዛቢዎች እንዲያውም ትንቢቶቹ የተነገሩባቸውን ቁራጮች በማገናኘት ጥቂቶቹን በማቅረብ ትንቢቶቹ ከተፈጸሙ በኋላ የተነገሩ መሆናቸውን ለማስረዳት ሞክረዋል።

ይህና፤ ከመሆናቸው በፊት ተነገሩ ብንል እንኳ አንድ ነገር እንድንጠይቅና መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ እንድናገኝ ግድ ነው። የትንቢት ዓላማ ምንድነው? ከዚህ በፊት ትንቢት ራሱ ምንድነው?

ትንቢት ወደፊት የሚሆኑ ነገሮችን ብቻ መናገር ይመስለናል። አይደለም። አለመሆኑን የትንቢት መጽሐፎች በግልጽ ያሳያሉ። በጣም ጥቂት ነገር ወደፊት የሚሆነው የተጻፈባቸው አሉ። ስለ ወደፊቱ ጨርሶውኑ ያልተነገረባቸውም የትንቢት መጽሐፎች አሉ። ስለዚህ ትንቢት ስለሚሆነውና ስለሚመጣው መናገር ዋናው ነገሩ ሳይሆን ካለፈው ተነሥቶ ስላለው ሁኔታ መናገር ነው።

ዓላማውስ? ዓላማው ደግሞ ማኅበርን ማነጽ ነው (1ቆሮ. 14፤ ኤፌ. 5)። ማኅበር ማለት ደግሞ የክርስቶስ አካል ነው። አካል ሲባል ሰፊ ቢሆንም በመጀመሪያ ደረጃ የሚታነጸው አጥቢያው ማኅበር ነው። የቲ. ቢ. ትንቢቶች ለቤተ ክርስቲያንና ለቅዱሳን የሚጠቅሙና የሚያንጹ ናቸውን?

ለምሳሌ የአርሴናል ወይም የዛምቢያ እግር ኳስ ቡድን ማሽነፍ በትንቢት መነገሩ ማንን ያንጻል? የእገሌ በፕሬዚደንትነት መመረጥ ወይም የዚህ አገር የፕሬዚደንትነት የምርጫ ተወዳዳሪ መሞት የናይጄሪያን ወይስ የጋናን የማላዊን ቤተ ክርስቲያን ያንጻል? ኢንዶኔዥያ ውስጥ ወይም አውስትራሊያ አጠገብ የአውሮፕላን መከሰከስ በኢንዶኔዥያ ያሉ እጅግ ጥቂት ስደተኛ ክርስቲያኖችን እንዴት ያንጻል? ወይም ለአውስትራሊያ፣ ቤተ ክርስቲያን የሚፈይደው ምንድነው? ከትንቢቱ የተነሣ በዚህምብዌ የደረሰበት አንድ ችግር ሰውየውን Morgan Tsvangirai እንደሚመረጥ በመናገሩ የማላዊው መሪ Bingu wa Mutharika እንደሚሞት የተናገረው ትንቢት ሳይሆን አስገድሎት ሳይሆን አይቀርም የሚል ከስም ጭምር ነበር።

የማይክል ጃክሰንን ሞት ትንቢት በተመለከተ ከሞተ በኋላ ስለ እርሱ የተነገረ መሆኑንና የትንቢቱንም መፈጸም ለማብሰር ተቀነባብሮ የቀረበ አንድ ስርጭት ነበረበት። የዚህን 'ትንቢት' ግምታዊነት የሚገልጠው ጠቅላላነቱ ነው። 'በዚህ ዓመት አንድ ታዋቂ ሰው ይሞታል' ተብሎ የተጀመረው ትንቢት ማን መሆኑን አልተናገረም። ኋላ በናይጄሪያ ለነበረ አንድ ሙዚቀኛ ማይክል በዚያ ዓመት እንደሚሞት ሳይሆን ወደ ናይጄሪያ እንዲመጣና እንዲጸልይለት እንዲነግረው በጉባኤ ሳይሆን በግል አሳሰበው። ቲ. ቢ. በየትም ሆኖ ሊጸልይለት ሲችል እንዲመጣ መፈለጉ ለምን ይሆን? ኋላ ሲሞት ተንብዬ የነበረው ስለ እርሱ ነው አለ። ሙዚቀኛውም ከቁም ነገር ስላልቆጠረው ይሆናል አልነገረውም፤ ማይክል ሲሞት ግን አለመናገሩ ስሕተቱ መሆኑን እየተናዘዘ መሰከረ በምስክርነቱ ቲ. ቢ. ነው ተጋንኖ የተደነቀው። ይህ ሁሉ እንደተጠበቀ ሆኖ ቲ. ቢ. ማይክል ጃክሰን ወይም ሌላ ታዋቂ አቀንቃኝ ስም ጠርቶ በዚህ ዓመት ወይም በዚያኛው ይሞታል ብሎ ቢተነብይ፣ ደግሞም ለዘላለም የሚኖር ሰው አይደለምና በዚህ ዓመት ወይም በዚያ መሞቱ አይቀርምና ያ ሰው ቢሞት የዚህ ትንቢት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ጥቅሙ ከቶ ምንድነው?

ማጠቃለያ ቃል

ከላይ በጥቂት አንቀጾች የተጠቀሱት ስምንት ነጥቦች እንደ መለኪያና ቲ. ቢ.ን ብቻ ሳይሆን የምናያቸውን እና የምንሰማቸውን ሰባኪዎችና አስተማሪዎች እንድንፈትሽ የሚያሳስቡን ነጥቦች ናቸው። በተለይ በዚህ በዘመን መጨረሻ የምንገኝ ሰዎች ለእምነትም፣ ለክህደትም፣ ዋጋ ለመክፈልም፣ በዋጋ ለማገልገልም፣ ለአስመሳይነትም፣ በአስመሳየት ለመወሰድም፣ የተጋለጥን ነን። አገልጋዮቻችንን ማክበር ሳይቀነስብን ትምህርታቸውንና አካሄዳቸውን ላለመመርመር ጀርታችን፣ ዓይኖቻችንና አፋችን የተዘጉ ሊሆኑ አይገባም።

ከሆነ ችግርን ወደ ሕይወታችን ብቻ ሳይሆን ወደ ቤተ ክርስቲያናችንና ወደ አገራችንም የምንጋብዝ እና መርተን የምናስገባ የታሪክም የትውልድም ተጠያቂ እንሆናለን።

ማንንም ሰው ከውጭ ከምናየው ባሻገር በመጽሐፍ ቅዱስ መመርመርን ልማዳችን ማድረግ ተገቢ መሆኑንም ላሳስብ እወዳለሁ። በቃሉ ለመመርመር ደግሞ ቃሉን ማወቅ ተገቢ ነው። ቃሉም በመጀመሪያ ደረጃ ሌላውን ለመመርመር ሳይሆን ራሳችንን ለመመርመርና ለመመገብ ነው ማጥናት ያለብን። ከዚህ ጎንና ከዚህ እኩል ደግሞ በጸሎት የተለወሰ የመለየት ስጦታም ያሻል። የመለየት ስጦታ በነዚህ ሁለት አጃቢዎች፣ በቃሉ ሙላትና በጸሎት ትጋት ሲያዝ ከአደጋ መጠበቅና ከሰላም መዳን ይኖራል። ይህ እንዲሆንልን ጌታ ይርዳን።

ለአዲስ ኪዳን አገልግሎቶች መሠረት የሆነው ቅዱስ ቃሉና የጌታና የሐዋርያት የአገልግሎት ፈር ነው። ይህም፣ ያም፣ ከሠራ፣ ውጤቱ ከሰመረ፣ ፈውስ ካስመዘገበ፣ ሥልጣንና ምድራዊ አዳኝና በረከት ካስገኘ እንደሰደው ብለን የምንሰበስበው ሳይሆን በቃሉ ውስጥ ይህን የመሰለ ነገር ተደርጎአል? በቃሉ ውስጥ የምናያቸው እነጹጥርስ፣ እነዮሐንስና እነጳውሎስ እንዲህ ያደርጉ ነበር? ብሎ መጠየቅ ተገቢ ነው።

ምልክቶች፣ ተአምራት፣ ቸርነቶችና ትልልቅ አገልግሎቶች መልካም ሳሉ የአገልግሎት ስኬትና እውነተኛነት ብቸኛ መለኪያ ምልክቶች ማድረግ ስሕተት መሆኑንም እንድናይ እወድዳለሁ። እነዚህን ሁሉ ነገሮች ሰይጣን አሳምሮ መሥራትና በቀላሉ የሚያምኑ ሰዎችን ማታለል ይቻላል። ተአምራት ዋናው መታወቂያ አይደለም። ከላይ በጠቀስኩት ጥቅስ ልደምድም፤

በዚያ ቀን ብዙዎች፣ ጌታ ሆይ፣ ጌታ ሆይ፣ በስምህ ትንቢት አልተናገርንምን፣ በስምህስ አጋንንትን አላወጣንምን፣ በስምህስ ብዙ ተአምራትን አላደረግንምን? ይሉኛል። የዚያን ጊዜም፣ ከቶ አላወቅኋችሁም፤ እናንተ ዓመፀኞች፣ ከእኔ ራቁ ብዬ እመሰክርባቸዋለሁ። ማቴ. 7፡22-23። ይህ ክፍል በግልጽ የሚያስረዳን በስሙ ተአምራትን ያደረጉ ግን በእርሱ ያልታወቁ ሰዎች መኖራቸውን ነው። እግዚአብሔር ዘመናችንን፣ አገልጋዮቻችንን ከሁሉም በላይ እርሱን ጌታችንን በማወቅ ሙላት ይባርከን።